

TASA-ARVO-OHJEISTUS

Suomen Tennisliitto ry

2021

Sisällys

1.	Tenniksen Reilu Peli.....	4
1.1.	Alkusanat.....	4
1.2.	Ohjeistuksen tarkoitus.....	5
1.3.	Lait velvoittavat toimenpiteisiin.....	5
2.	Tasavertaiset mahdollisuudet liikuntaan ja urheiluun.....	6
2.1.	Toiminnan arvot.....	6
2.1.1.	Yksilön oikeudet.....	6
2.1.2.	Vanhempien rooli urheilevan lapsen ja nuoren harrastuksen tukena.....	6
2.2.	Harrastus ja arvot.....	7
2.2.1.	Harrastaminen eri motiiveista.....	7
2.2.2.	Yksilöllinen tavoitteidenasettelu.....	7
2.2.3.	Kokonaisvaltaiset terveelliset elintavat.....	7
2.3.	Sosioekonomisen taustan vaikutus vapaa-ajan liikuntaan.....	8
2.3.2.	Kummitoiminta seuroissa.....	8
2.3.1.	Vähävaraisten osallistaminen tennikseen.....	9
2.4.	Esteettömyys.....	9
3.	Turvallinen harrastusympäristö.....	10
3.1.	Kasvatus ja roolit.....	10
3.1.1.	Seuraympäristö toimii lapsen ja nuoren kasvun tukena.....	10
3.1.2.	Turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä.....	10
3.1.3.	Valmennussuhde.....	11
3.2.	Avoin ja hyväksyvä ilmapiiri.....	12
3.2.1.	Uskaltaako meidän seurassa kysyä?.....	12
3.2.2.	Yhteisön ilmapiirin edistäminen.....	12
3.2.3.	Sosiaalinen media ja kuvaaminen.....	12
3.3.	Vapaaehtoistoiminta.....	13
3.3.1.	Sitoutuminen.....	13
3.3.2.	Vapaaehtoistoiminnan säädökset.....	14
3.3.3.	Perehdyttäminen.....	14
3.3.4.	Seuran toimenkuvien laatiminen.....	14
3.3.5.	Vapaaehtoisten johtaminen.....	14
3.3.6.	Vapaaehtoistoiminnan haasteita.....	15
3.4.	Toiminnan haasteita.....	15
3.4.1.	Kiusaaminen.....	15
3.4.2.	Häirintä, epäasiallinen kohtelu ja syrjintä.....	16

3.4.3.	Päihteet	16
3.4.4.	Väkivalta	16
4.	Sukupuolten tasa-arvo tenniksessä	17
4.1.	Tasa-arvonäkökulma	17
4.1.1.	Sukupuolisensitiivisyys	17
4.1.2.	Toimenpiteitä tasa-arvotyössä	17
4.1.3.	Kilpailut ja palkinnot	17
4.2.	Sukupuolinen ja seksuaalinen häirintä	18
4.2.1.	Tunnistaminen	18
4.2.2.	Puuttuminen	19
4.2.3.	Ehkäiseminen	20
5.	Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus	22
5.1.	Hyvä hallinto	22
5.1.1.	Yhdenvertaisuus	22
5.1.2.	Avoimuus ja päätöksenteko	22
5.1.3.	Talous	22
5.1.4.	Luottamustehtävässä toimiminen	22
5.2.	Urheilijavalinnat	23
5.2.1.	Valintakriteerimahdollisuuksia	23
5.2.2.	Seuraa edustamassa	23
5.3.	Kilpailutoiminta	23
5.3.1.	Kilpailut eri tasoilla	23
5.3.2.	Kilpailuja ja tapahtumia järjestäessä	24
5.3.3.	Kilpailijana	24
5.3.4.	Toimihenkilönä	24
5.3.5.	Raportit ja tulokset	24
5.3.6.	Kannustava ote	24
5.3.7.	Epäurheilijamainen käytös ja pelin viivyttäminen	25
5.4.	Ottelumanipulaatio	25
5.4.1.	Ottelumanipuloinnin taustoja	25
5.4.2.	Ottelumanipulaation ehkäiseminen	25
5.4.3.	Toiminta ongelmatilanteissa	26
5.5.	Päihteet ja doping	26
5.5.1.	Kielletyt aineet ja menetelmät	27
5.5.2.	Alkoholi, päihteet ja tupakointi	27
6.	Lisätietoja	28

6.1. Lähteet ja julkaisut	28
Missio, visio, arvot.....	28
Vastuullisuus	28
Syrjättömyys ja tasa-arvo	28
Sosioekonomisen taustan vaikutus vapaa-ajan liikuntaan.....	29
Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä	29
Turvallisuus.....	29
Elintavat.....	29
Vapaaehtoistoiminta	30
Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus	30

1. Tenniksen Reilu Peli

1.1. Alkusanat

Suomen Tennisliitto ry toimii tenniksen kattojärjestönä Suomessa ja edustaa suomalaisia tennisseuroja. Tennisliiton sääntöjen mukaisena tarkoituksena on edistää, valvoa ja ohjata Suomen tennisurheilua ja sen kehitystä sekä toimia jäsentensä aatteellisena järjestönä ja yhdysiteenä. Liiton toiminnan perustana ovat liikunnan eettiset arvot ja urheilun Reilun Pelin periaatteet. Toiminnassa edistetään sukupuolten välistä tasa-arvoa.

Tenniksessä korostetaan perinteisenä lajina Reilua Peliä, joka on määritelty urheiluyhteisössä kunnioituksena, rehellisyytenä ja vastuullisuutena. Reilu Peli on enemmän kuin yhteisten pelisääntöjen noudattamista. Se on osa suomalaisen urheilun arvoja, joissa korostuvat ilo, innostus, intohimo, pyrkimys erinomaisuuteen, yhdessä tekeminen ja onnistuminen. Reilun Pelin lähtökohtina jokaisella on yhtä suuri ihmisarvo riippumatta iästä, sukupuolesta, asuinpaikasta, yhteiskunnallisesta asemasta, varallisuudesta, terveydestä, kansallisuudesta, äidinkielestä, etnisestä taustasta, uskonnosta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta vastaavanlaisesta henkilökohtaisesta ominaisuudesta. Toista ihmistä kohdellaan kuten haluamme toisen ihmisen itseämme kohdeltavan.

Tennisliiton tavoitteena on kasvattaa lajin harrastajakuntaa ja innostaa toiminnasta kiinnostuneita mukaan eri rooleissa: vapaaehtoistoimijoiksi, valmentajiksi, luottamushenkilöiksi, talkooavuksi jne. Vaikka ovi olisi auki, kynnys astua mukaan toimintaan voi olla eri syistä johtuen liian korkea. Yhdenvertaisuutta edistetään yhdessä. Järjestöjen luottamus- ja toimihenkilöt ovat avainasemassa siinä, miten yhdenvertaisesti järjestön perustoiminta toteutetaan. Olennaista on ottaa kaikki toimijat toiminnan eri tasoilla mukaan ja sitouttaa yhdenvertaisuuden edistämiseen alusta lähtien. Avoin, vahva ja uskollinen yhteisö tukee lajin kehitystyötä.

Tennisliiton tasa-arvo-ohjeistus rakentuu urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteiden ja tavoitteiden pääperiaatteista. Jokaisen tasavertainen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun, vastuu kasvatuksesta, terveyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen, tasa-arvo sekä rehellisyys ja oikeudenmukaisuus ovat ohjeistuksen pääperiaatteita. Olemassa oleva lainsäädäntö sekä erilaiset kansainväliset sopimukset ja säännöt ohjaavat eettisiä periaatteita. Ennen kaikkea eettiset periaatteet ovat kuitenkin arvovalintoja, joita päivittäin tehdään liikunnan ja urheilun arjessa.

Olethan omalla esimerkilläsi mukana kehittämässä lajiamme!

Suomen Tennisliitto ry

1.2. Ohjeistuksen tarkoitus

Kaikilla tenniksen toimijoilla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua haluamaansa liikunta- ja urheilutoimintaan. Tässä ohjeistuksessa kerrotaan, miten seurasi voi tehdä tästä mahdollista!

Tämä ohjeistus tarjoaa konkreettisia välineitä tennisseuroille yhdenvertaisten, tasa-arvoisten, turvallisten ja oikeudenmukaisten vapaa-ajan mahdollisuuksien edistämiseksi. Ohjeistus on suunnattu tenniksen harrastajille, urheilijoille, vapaaehtoisille, palkallisille työntekijöille, valmentajille ja ohjaajille, luottamushenkilöille ja päätöksentekijöille. Tässä ohjeistuksessa keskitytään siihen, miten tenniksen arjessa sekä käytänteissä voidaan vaikuttaa yhdenvertaiseen, tasa-arvoiseen, turvalliseen ja oikeudenmukaiseen toimintaan.

Seurojen luottamus- ja toimihenkilöt ovat avainasemassa, miten yhdenvertaisesti, tasa-arvoisesti, turvallisesti ja oikeudenmukaisesti seurojen perustoimintaa toteutetaan. Yksittäisten valmentajien ja ohjaajien, työntekijöiden ja vapaaehtoisten sekä pelaajien ja vanhempien ponnistelut näiden edistämiseksi tarvitsevat rinnalleen järjestörakenteita, jotka tukevat toimintaa. Vaikka yksittäinen valmentaja voi tehdä paljon yhdenvertaisuuden edistämiseksi esimerkiksi puuttamalla kiusaamiseen ja syrjintää, ei tämä vielä takaa, että myös muut järjestön toimijat osaavat toimia samoin.

Teoksen sisällysluettelo ohjaa eri aiheisiin, jotka ovat omia itsenäisiä kokonaisuuksiaan. Voit siis hyödyntää teosta täysin omien tarpeidesi mukaisesti tutustumalla siihen aihealueeseen, johon on ajankohtainen tarve tai vaatii eniten kehitystyötä omassa yhteisössäsi. Teosta hyödynnetään myös Tennisliiton koulutusmateriaalina.

Tennisliiton tasa-arvo-ohjeistusta on ollut kirjoittamassa Tennisliiton työntekijät ja kirjallisuuteen on käytetty muun muassa kansainvälisen olympiakomitean, Suomen Olympiakomitean, kansainvälisen tennisliiton (ITF), Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n sekä opetus- ja kulttuuri-, sisäasiain- ja oikeusministeriön lähteitä ja materiaaleja. Lähteet ja julkaisut on lueteltu ohjeistuksen lopussa.

1.3. Lait velvoittavat toimenpiteisiin

Uusi yhdenvertaisuuslaki astui voimaan 1.1.2015. Syrjintä on kielletty kaikessa yksityisessä ja julkisessa toiminnassa. Laki edellyttää yhdenvertaisuussuunnitelmaa viranomaisilta, koulutuksen järjestäjiltä sekä työnantajilta, joilla on vähintään 30 työntekijää. Työnantajan velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta koskee kaikkia järjestöjä. Järjestöt, joissa on vähintään 30 henkilöä, ovat velvollisia tekemään lain edellyttämän suunnitelman yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuuden edistäminen koskee kaikkia syrjintäperusteita.

Uusi tasa-arvolaki astui voimaan 1.1.2015. Laissa säädetään sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta. Uudistetussa tasa-arvolaissa sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellot laajennettiin koskemaan sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää. Laki velvoittaa viranomaisia, koulutuksen järjestäjiä ja työnantajia myös ennaltaehkäisemään tätä syrjintää.

Uusi liikuntalaki astui voimaan 1.5.2015. Lakiin tuli voimakkaampi vaatimus yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi. Lain mukaan järjestöjen valtionavustuksen määrää harkittaessa otetaan huomioon se, miten järjestö edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Liikunta- ja urheilujärjestöjen yhdenvertaisuussuunnitelma tulee ulottaa sekä työyhteisöön että järjestön toimintaan.

2. Tasavertaiset mahdollisuudet liikuntaan ja urheiluun

2.1. Toiminnan arvot

Suomen Tennisliiton missio, visio, arvot:

- Missio:** *”Haluamme kehittää ja edistää elinikäistä tenniksen pelaamista seuroissa kaikilla taitotasoilla.”*
- Visio:** *”Haluamme luoda monipuolisia kilpailemisen ja harrastamisen elämyksiä urheilun parissa.”*
- Arvot:**
- Tuloksellisuus
  - Yhdessä tekeminen
  - Peli-ilo
  - Välittäminen

Suomen Tennisliitto on määrittänyt kaikkea toimintaansa ohjaavat keskeisimmät arvot, jotka ovat myös Kansainvälisen tennisliiton (ITF), Suomen Olympiakomitean ja suomalaisen urheilun arvojen mukaiset. Arvot ovat periaatteita ja päämääriä, jotka ohjaavat valintoja arjessa. Ne ovat yhteinen käsitys siitä, mikä on tärkeää ja mitä tavoitellaan.

Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet ovat eettisiä periaatteita, jotka pohjautuvat osin olemassa olevaan lainsäädäntöön sekä erilaisiin kansainvälisiin sopimuksiin ja säännöstöihin. Eettiset periaatteet ovat ennen kaikkea arvovalintoja, joita tehdään päivittäin liikunnan ja urheilun arjessa.

Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet:

- Jokaisen tasavertainen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun
- Vastuu kasvattamisesta
- Terveysten, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen
- Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus
- Luonnon kunnioittaminen ja kestävään kehitykseen pyrkiminen

Suomalaisen urheilun eettiset periaatteet ovat kunnioitus, rehellisyys ja vastuullisuus.

2.1.1. Yksilön oikeudet

Kaikessa Tennisliiton toiminnassa hallilla, seurassa ja harrastuksessa varmistetaan yksilön oikeuksien toteutuminen. Tämä tarkoittaa, että jokainen on yksilönä arvokas taidoistaan riippumatta ja saa harrastaa oman mielenkiintonsa mukaan. Jokaisella on oikeus fyysiseen ja psyykkiseen koskemattomuuteen. Lisäksi jokaisella on oikeus tulla kuulluksi ja vapaus valita itselle sopiva harrastusympäristö.

2.1.2. Vanhempien rooli urheilevan lapsen ja nuoren harrastuksen tukena

Vanhemmilla on arvokas rooli urheilevan lapsen ja nuoren harrastuksen tukena. Vanhemmat voivat tukea kilpailevan lapsen ja nuoren tennisharrastusta omalla roolillaan. Vanhempien rooli on mahdollistaa, innostaa, kannustaa ja antaa tukea.

Harjoittelu ja kilpaileminen mahdollistetaan lapselle omien resurssien ja lapsen omien motiivien ja kykyjen mukaan. Innostava ja kannustava vanhempi ei aseta pelaajalle ylimääräistä painetta ja stressiä, vaan nauttii yhdessä lapsen kanssa liikkumisesta, hyvästä olost ja kehitymisestä sekä kannustaa lastaan kentällä ja sen ulkopuolella. On tärkeää huomioida tennisharrastuksen ja koulunkäynnin yhteensovittaminen huolehtien lapsen levosta, ravinnosta ja muusta liikunnasta sekä riittävästä vapaa-ajasta. Vanhemman rooli on kysyä ja kuunnella, tarjota sosiaalista tukea ja mahdollistaa kaverisuhteita.

Ennen kaikkea vanhemmat näyttävät esimerkkiä omalla käyttäytymisellään ja asenteellaan. Vanhempien yhteistyö seurojen kanssa sisältää valmentajille, ohjaajille ja muulle henkilökunnalle annetun kunnioituksen ja työrauhan.

2.2. Harrastus ja arvot

Kaikki lähtökohdat harrastaa tennistä ovat yhtä arvokkaita. Harrastuksen tulee tapahtua pelaajan omilla ehdoilla. Jokainen yksilö on arvokas sellaisenaan ja hyvinvoivan ihmisen arvo ei ole riippuvainen asioiden, tekojen tai menestyksen arvosta.

2.2.1. Harrastaminen eri motiiveista

Tenniksen harrastamisella voi olla useita eri motiiveja, joista jokainen on yhtä arvokas. Harrastamisen tulee olla seuroissa mahdollista eri motiiveista.

Harrastamisessa voidaan asettaa itselle kilpailullisia tavoitteita, lajissa kehittymisen tavoitteita ilman kilpailunäkökulmaa sekä voidaan harrastaa ilman tavoitteellisuutta. Tällöin motiiveja voivat olla esimerkiksi oman psyykkisen ja fyysisen hyvinvoinnin edistäminen, yhdessä tekemisestä ja pelaamisesta nauttiminen, sosiaaliset suhteet, halliympäristö, kaverit tai arjesta irtautuminen.

2.2.2. Yksilöllinen tavoitteidenasettelu

Kilpaileminen kuuluu aina huippu-urheiluun, mutta ei välttämättä harrastetoimintaan. Tennisseuroissa on hyvä huomioida, että toiminnan mahdollisuuksia tarjotaan seurassa myös niille harrastajille, jotka eivät ole kiinnostuneita kilpailemisesta.

Tenniksen harrastamisessa voi olla hyvin erilaisia tavoitteita ja sitä voi harrastaa jopa ilman tavoitteita. Kaikki tavoitteet ovat silti samanarvoisia.

Tenniksessä kilpailemisella on pitkät perinteet. Kilpaileminen on yksi mahdollinen tapa todentaa omaa suoritustasoa ja kehittymistä. Tennisharrastukselle asetetut tavoitteet ovat kuitenkin aina yksilöllisiä, minkä takia kilpailemisen oheen tarvitaan myös muita keinoja ja mittareita taitojen todentamiseen. Niitä voivat olla esimerkiksi merkkisuoritukset, valmentajan tai ohjaajan antama suora palaute, oma kokemus, itsearviointi, omien fyysisten osa-alueiden parantaminen, oman henkisen vireyden ja hyvinvoinnin kohoaminen sekä harjoittelupäiväkirjat.

Lasta ja nuorta ei saa koskaan painostaa tenniksessä harrastamiseen tai kilpailemiseen. Lapsen ja nuoren tulee itse saada valita omat tavoitteensa harrastukselle. Pelaajan painostaminen saattaa ajaa kokonaan pois lajin parista.

2.2.3. Kokonaisvaltaiset terveelliset elintavat

Kokonaisvaltaiset terveelliset elintavat parantavat yksilön terveyttä, mikä on onnistuneen urheilu-suorituksen perusta. Seuroilla on tärkeä rooli lisätä lasten ja nuorten vapaa-ajan liikunta-aktiivisuutta, koska liikunnalla saavutetaan monia myönteisiä vaikutuksia yksilön kaikille hyvinvoinnin osa-alueille.

Liikunta edistää tuki- ja liikuntaelimestön kuntoa, hengitys- ja verenkiertoelimestön kuntoa sekä liikehallintaa eli motorista kuntoa. Monipuolisella liikunnalla voidaan ennaltaehkäistä monia sairauksia ja loukkaantumisia. Hyvä fyysinen kunto myös edistää yksilön keskittymiskykyä ja parantaa muistia. Motoriset taidot kehittyvät, minkä lisäksi oppiminen nopeutuu. Liikunnalla on myös positiivisia vaikutuksia mielialalle ja myönteiselle itsetunnolle, mikä taas vaikuttaa itseluottamukseen. Myös nukahtaminen helpottuu ja unen laatu paranee liikunnan seurauksena. Fyysisellä kunnolla on suuri merkitys tennispelaajan lajisuoritukseen ja lajitaitojen oppimiseen. Liikunnan tulee olla lapsuudessa mahdollisimman monipuolista kehittääkseen yksilön motorisia perustaitoja, jotka luovat perustan tenniksen lajitaidoille.

Tennispelaajan kokonaisvaltainen hyvinvointi koostuu fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista. Fyysisen hyvinvoinnin takaavat riittävä lepo ja uni, säännöllinen ja monipuolinen liikunta sekä terveellinen ja säännöllinen ravitsemus. Sosiaaliset suhteet ja vuorovaikutustaidot edistävät sosiaalista hyvinvointia. Riittävästi sopivilla haasteilla, tunteiden ilmaisulla ja stressinhallinnalla voidaan muun muassa parantaa yksilön psyykkistä hyvinvointia. Tämän kaiken takaa monipuolinen, säännöllinen ja terveellinen ravitsemus sekä riittävä lepo ja palautuminen.

Fyysinen harjoittelu järkyttää luonnollisesti aina elimistön tasapainotilaa. Harjoitusten välisenä palautumisaikana elimistö sopeutuu harjoitusärsykkeeseen, jolloin harjoitettava ominaisuus kehittyy. Tämän takia palautumisjakson aikana tehdyt toimenpiteet ovat fyysisen kunnon osa-alueiden kehittymisen kannalta ensiarvoisen tärkeitä.

Palautumiseen vaikuttavat keskeiset tekijät:

- Monipuolinen ja järkevästi rytmitetty harjoittelu
- Huolellisesti tehdyt alkua- ja loppuverryttelyt
- Huoltava oheisharjoittelu ja monipuolinen muu liikunta
- Oikein kohdennettu venyttely- ja liikkuvuusharjoittelu
- Stressittömät päivät ja lepopäivät
- Säännöllinen elämänrytmi
- Laadukas ja riittävä unen määrä
- Ravinto ja neste
- Lihashuolto

2.3. Sosioekonomisen taustan vaikutus vapaa-ajan liikuntaan

Vapaa-ajan liikunnan ja kuntoliikunnan harrastaminen vaihtelee sosioekonomisen aseman mukaan. Hyvätuloiset, ylempät toimihenkilöt ja pitkälle koulutetut työkäiset liikkuvat muita useammin. Myös lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuudessa on iän ja sukupuolen lisäksi eroja vanhempien sosioekonomisen aseman sekä nuoren oman koulutuksen mukaan. Vanhempien matala sosioekonominen asema on yhteydessä lapsen vähäisempään liikunnan harrastamiseen. Ero voi selittyä esimerkiksi vanhempien vähäisemmällä liikuntaharrastuneisuudella alemmissa sosiaaliryhmissä tai monien liikuntalajien vaatimilla korkeilla kustannuksilla. Sosioekonomista asemaa määrittävät aineelliset voimavarat (tulot, omaisuus, asumistaso ym.), aineellisten voimavarojen hankkimisen välineet (koulutus, ammatti, työmarkkina-asema) sekä muun muassa arvostus ja vaikuttamismahdollisuudet.

Tennisliitto kannustaa seuroja pohtimaan ratkaisuja, miten jokaiselle tenniksestä kiinnostuneelle voidaan tarjota mahdollisuus osallistua lajin pariin perheen sosioekonomisesta taustasta riippumatta. Esimerkkinä voidaan mainita kummitoiminta.

2.3.2. Kummitoiminta seuroissa

Suomen Tennisliitto kannustaa yksityishenkilöitä sekä yrityksiä kummitoimintaan. Kummitoiminnassa yksityishenkilö tai yritys voi maksaa osan pelaajan kuluista tai tehdä lahjoituksen, mikä mahdollistaa lapsen tai nuoren osallistamisen tennisseuran toimintaan. Kummitoiminnassa lahjoitukset tehdään nimettömästi eikä yksityishenkilöä voida tunnistaa. Seurat voivat tarjota mahdollisuuden osallistua kummilahjoittajaksi kotisivuillaan. Olennaista on varmistaa seurojen ohjatussa toiminnassa ja kesäleireillä, ettei kummipelaajia voida tunnistaa.

Seurat voivat käyttää hyödyksi kolmannen sektorin järjestöjä päättämään, kenelle kummilahjoitukset kohdistetaan. Tennisliiton esimerkissä Tennistä Jokaiselle -hankkeessa yhteistyötä on tehty Hope ry:n kanssa.

2.3.1. Vähävaraisten osallistaminen tennikseen

Suomen Tennisliitto haluaa yhdessä Cinia Oy:n, Suomen Tenniksen Tukisäätiön ja Hope – Yhdessä & Yhteisesti ry:n kanssa mahdollistaa lapsille liikunnan ja uuden harrastuksen tuoman ilon ja tarjota mahdollisuuden tennisharrastuksen aloittamiseen Tennistä Jokaiselle -hankkeella.

Tennistä Jokaiselle -hankkeen myötä 100 lasta on saanut kesässä harrastusvälineet ja päässyt mukaan tennisseurojen järjestämille kesäleireille. Kyseessä ovat lapset, joilla ei muuten olisi mahdollisuutta osallistua leireille. Hope ry tunnetaan työstään vähävaraisten sekä kriisiin kokeneiden perheiden tukena.

Tennistä Jokaiselle -hanke toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2017 osana Suomi100-juhlavuoden ohjelmaa. Hanke sai jatkoa kesällä 2018 hankkeeseen osallistuneiden positiivisen palautteen myötä. Hankkeeseen on osallistunut seuroja ympäri maan. Kaikki osallistujat saavat viikon tenniskurssin lisäksi tennismailan, pallot ja tapaturmavakuutuksen.

Hankkeen avulla mahdollistetaan lasten toiveita ja annetaan mahdollisuus liikunnan riemuun. Tennisseurat ympäri Suomea ovat lähteneet innolla mukaan kampanjaan, mikä on mahdollistanut toiminnan.

2.4. Esteettömyys

Esteettömyydellä tarkoitetaan rakennetun ympäristön toimivuutta sekä palveluiden ja viestinnän saavutettavuutta kaikkien käyttäjien kannalta. Fyysisen esteettömyyden lisäksi esteettömyys voi olla sosiaalista, taloudellista tai tiedonsaannin esteettömyyttä. Esteettömyydellä ja saavutettavuudella taataan jokaiselle mahdollisuus toimia ja olla oma itsensä riippumatta sukupuolesta, iästä, terveydentilasta, vammaisuudesta tai toimintakyvystä. Esteettömyys merkitsee palvelujen saavutettavuutta, välineiden käytettävyyttä, tiedon ymmärrettävyyttä ja mahdollisuutta osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon. Se on yhdenvertaisuutta ja osa kestävästä kehitystä.

Esteettömyys ei yleensä maksa rakennusvaiheessa sen enempää, vaan kyse on hyvästä suunnittelusta ja suunnitelmien toteuttamisesta. Hyviä toimenpiteitä esteettömyyden lisäämiseksi voidaan tehdä myös vanhoihin tiloihin jopa ilmaiseksi tai pienin kustannuksin. Kun ympäristö tai yksittäinen rakennus on esteetön, se on käyttäjille toimiva, turvallinen ja rakennuksen kaikkiin tiloihin ja kerrostasoihin on helppo päästä.

3. Turvallinen harrastusympäristö

3.1. Kasvatus ja roolit

3.1.1. Seuraympäristö toimii lapsen ja nuoren kasvun tukena

Harrastustoiminta on tärkeä kasvuympäristö lapselle ja nuorelle. Seuroilla on iso rooli kasvattajana, koska lajitaitojen lisäksi lapset ja nuoret oppivat monenlaisia elämäntaitoja ja -tapoja. Harrastusympäristössä toimivilla aikuisilla onkin merkittävä vastuu lapsille ja nuorille välittyvistä arvoista, asenteista ja tavoista. Kasvattaja on kuka tahansa aikuinen, joka työssään tai vapaa-ajallaan kohtaa lapsia ja nuoria ja vaikuttaa näin heidän elämään.

Kasvatusta on jonkin sellaisen välittäminen eteenpäin, jonka henkilö kokee tärkeäksi ja arvokkaaksi. Tällaisia asioita voivat esimerkiksi olla toisten ihmisten oikeudenmukainen kohtelu, suvaitsevaisuus tai luotettavuus. Kasvatuksella tulisikin edistää myönteisiä asioita, koska pelkällä rajoittamisella ja kurinpidolla voidaan aikaansaada vain hetkellisiä vaikutuksia.

Tenniksen parissa toimiva aikuinen toimii koko ajan esimerkkinä ja mallina lapsille ja nuorille. Lapset ja nuoret kuuntelevat tarkkaan kasvattajan arvoja, asenteita ja tunteita ilmaisevia puheita – aikuista pidetään usein ihailtuna esikuvana. Lisäksi kasvattajan sanaton vuorovaikutusta, asentoja, eleitä, ilmeitä sekä äänenkäyttöä seurataan tarkasti ja tehdään niistä tulkintoja. Tämän takia tulee valveutua ja tiedostaa omat käsityksensä kasvatuksesta, sekä millaisen esimerkin itsestään välittää lapsille ja nuorille.

Jokainen kasvattajan roolissa toimiva henkilö on omalta osaltaan sekä rakentamassa lasten ja nuorten kautta lajin tulevaisuutta että tukemassa heidän kasvua vastuullisiksi aikuisiksi. Varmistathan, että oma ja kollegoidesi esimerkki tukee niitä arvoja, asenteita, tapoja ja taitoja, joita haluat myös välittää eteenpäin.

3.1.2. Turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä

Turvallisuus syntyy riskien tiedostamisesta ja niiden minimoinnista. Ensiapuvalmius varmistetaan ensiaputarvikkeilla, niiden sijainnilla ja omilla ensiaputaidoilla.

Tapahtumien ja kilpailuiden turvallisuuden valmistaudutaan asianmukaisella turvallisuussuunnitelmalla ja riskikartoituksella. Tennishalleilla ja liikuntapaikoilla olosuhteet ja ensiavun mahdollisuudet tulee olla hyvin huomioitu. Liikuntapaikkojen turvallisuutta lisää hyvä valaistus, häiriöttömyys, kulkuväylien esteettömyys, ohjeistus pelaajien tarkoituksenmukaisista jalkineista ja hyväkuntoiset välineet. Ensiaputarvikkeiden sijainti tulee olla pelikenttien välittömässä läheisyydessä ja saatavilla. Ensiapuhjeistus tulee olla selvillä kaikille – niin työntekijöille kuin asiakkaille.

Turvallisuuden voidaan vaikuttaa ammattitaitoisilla työntekijöillä, jotka ovat koulutettuja tehtäviinsä. Myös heidän hyvinvointinsa, uni ja lepo, päihteettömyys, ravinto, henkinen hyvinvointi ja fyysinen kunto vaikuttavat turvallisuuteen. Liikuntaryhmien ohjaajien ja osallistujien tulee olla hyvin selvillä liikuntatuokioiden vastuukysymyksistä. Useimmiten osallistuminen liikuntaryhmiin tapahtuu asiakkaan omalla vastuulla, mutta tästäkin on informoitava selkeästi.

Pelaaja voi ennaltaehkäistä loukkaantumisia tarkoituksenmukaisilla ja ehjillä varusteilla ja vaatetuksella, sopivalla ravinnon ja nestetasapainon saannilla, riittävällä palautumisella ja levolla, varaten mukaan riittävästi nestettä ja tarvittaessa myös energiaa, päihteettömyydellä, terveydentilan huomioidulla liikunnassa, oman taito- ja kuntotason huomioidulla sekä noudattamalla ohjaajan neuvoja. Ohjaajan tulee liikevalinnoissaan noudattaa yleisiä liikuntafysiologisia periaatteita, turvallisuutta ja antaa selkeitä neuvoja harjoitteluun. Myös ilmapiiri ja pelisäännöt vaikuttavat turvallisuuteen. Hyvässä ryhmässä tai joukkueessa jokaisella on mukava olla ja turvallinen olo olla oma itsensä. Turhia henkisiä tai fyysisiä kontakteja liikunnan aikana ehkäisee reilu peli -ajattelutapa, joka myös tukee ryhmäytymistä.

Koska valmentajat työskentelevät säännöllisesti lasten tai nuorten kanssa, valmentajan työsopimusta tehdessä työnantajalla on oikeus selvittää hänen mahdollinen rikostaustansa ennen työn aloittamista. Lain lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) tarkoituksena on suojella alaikäisten henkilökohtaista koskemattomuutta ja edistää heidän henkilökohtaista turvallisuuttaan.

Rikosrekisteriotteen pyytäminen liittyy aina työtehtävään, eikä sitä tekevään henkilöön tai hänen ominaisuuksiinsa. Toimintaperiaatteesta päätetään, tarkistetaanko rikosrekisteriote myös vapaaehtoisilta. Rikosrekisteriotetta haetaan kirjallisesti Oikeusrekisterikeskukselta.

3.1.3. Valmennussuhde

Nykyaikaisen valmennussuuntausta ja opetusta on, että tennisvalmentaja ja -ohjaaja osaavat toimia kokonaisvaltaisesti. Sosiaaliset taidot, vuorovaikutustaidot ja yhteistyötaidot ovat avainasemassa.

Tennisvalmentaja ja -ohjaaja toimii, opastaa ja neuvoo kaikkia tasavertaisesti ja puuttuu avoimesti, rohkeasti ja rakentavasti kaikkeen syrjivään käytökseen tai asenteeseen. Valmennettavien tai ohjattavien fyysistä koskemattomuutta tulee kunnioittaa. Kaikenlainen kiusaaminen, uhkailu, loukkaavan kielen käyttäminen ja hyväksikäyttäminen on valmentajalta ja ohjaajalta kiellettyä. Kohdatessaan kiusaamista, uhkailua tai hyväksikäyttöä, valmentajan tulee puuttua tilanteeseen.

Lahjusten tai lahjuksiin verrattavissa olevia taloudellisia ja aineellisia etuja valmentaja tai ohjaaja ei saa ottaa vastaan. Taloudellisesti toimitaan vastuullisesti ja rehellisesti, eikä koulutustasoa, kokemusta tai osaamista saa liioitella tai väaristellä. Tulee ymmärtää, että tällainen käytös voi johtaa tilanteeseen, jossa toisen osapuolen terveys ja turvallisuus voi vaarantua. Valmentaja ja ohjaaja ylläpitää ammattitaitoaan, jatkokouluttaa itseään ja pysyy ajan hermolla. Kollegojen kanssa tehdään rakentavaa yhteistyötä tiedostaen, että vertaistuki antaa välineitä arjessa jaksamiseen, sekä on valmis auttamaan kokemattomampia ja on riittävän kypsä tarvittaessa ohjaamaan oman hyvin edistyneen valmennettavansa toiselle valmentajalle. Valmentaja ja ohjaaja noudattaa itse ja kasvattaa urheilijoitaan noudattamaan lainsäädäntöä, kilpailusääntöjä, antidopingsääntöä ja urheilun muita eettisiä arvoja. Valmentajan ja ohjaajan rooli on ohjata urheilijoitaan urheilulliseen elämäntapaan.

Valmennussuhteessa yhteyttä pidetään säännöllisesti, jolloin valmentaja tietää kokonaisvaltaisesti, missä mennään. Valmentajan tehtävä on kannustaa valmennettavaa kaikissa tilanteissa, sekä luoda avoin ilmapiiri valmennettavansa välille, jolloin yhteydenpito on molemminpuolista ja oma-aloitteista. Valmentajan on rehellisesti kerrottava, mikäli jokin valmennukseen liittyvä tai sen ulkopuolelta vaikuttava asia on mennyt etenemisen kannalta huonoon suuntaan.

Aikuisella valmentajalla tai ohjaajalla on aina valtasuhde nuoreen urheilijaan. Lapsi tai nuori saattaa kunnioittaa kaikkia valmentajan ehdotuksia ja määräyksiä ilman kritiikkiä, ja hän on valmis tekemään kaikkensa onnistuakseen suorituksessaan. Valmennussuhteet ovat usein luonteeltaan läheisiä, luottamuksellisia ja tunneperäisesti latautuneita. Valmennussuhteisiin saattaa liittyä riippuvuutta, mikä voi haitata nuoren kasvua terveeseen itsenäistymiseen ja aikuisuuteen.

Valtasuhteeseen liittyy mahdollisuus, jossa valtasuhteessa aikuinen valmentaja tai ohjaaja voi tietoisesti tai tiedostamattaan käyttää auktoriteettiaan tai valmennussuhteessa syntyneitä tunnesidettä hyväkseen ryhtyessään nuoren urheilijan kanssa seurustelusuhteeseen. Tällöin nuori ei aina pysty itse tunnistamaan, kuin mahdollisesti vasta myöhemmin, että valta-asemaa ja vaikutusvaltaa väärinkäytetään hyväksikäyttönä. Kaikissa valmennus- ja ohjaustilanteissa, kilpailuissa ja matkoilla aikuisen tulee käyttäytyä hienovaraisesti ja kunnioittavasti urheilijaa ja tämän käyttämiä tiloja, kuten pukeutumistiloja tai hotellihuoneita, kohtaan.

Aikuisen, kuten omaan valmentajaan, kohdistuvassa nuoren idolirakastumisessa aikuisen tulee tietää vastuunsa ja osattava asettaa rajat nuoren käyttäytymiselle eikä vastata nuoren tunteisiin. Lisäksi nuoren puolelta tuleviin seksuaalissävyytteisiin ehdotuksiin tulee pidättäytyä toimimasta.

Seuran säännöissä tulee määritellä, hyväksytäänkö seuran toiminnassa yhdistetyt seurustelu- ja valmennussuhteet silloinkaan, kun nuori urheilija on laillisessa iässä. Seuran ei ole mahdollista estää valmentajan ja urheilijan seurustelusuhdetta suojaikärajan täytyttyä ja kun molemmat osapuolet pitävät suhdetta toimivana. Mikäli suhde kuitenkin heikentää valmentajan uskottavuutta seuran, joukkueen tai perheen kannalta, seura voi estää henkilön toimimisen valmentajana.

Olennaista on luoda seurassa avoin ilmapiiri, jossa uskalletaan puhua vaikeistakin asioista, ehkäistäkseen häirintää ja valta-aseman väärinkäyttöä parhaiten. Ristiriitatilanteessa kuullaan kaikki osapuolia puolueettomasti ja tasapuolisesti. Ongelmatilanteissa on aina turvattava se, että väärin toimineiden toimintaoikeuksia rajataan ja syyttömät saavat jatkaa harrastustaan ja toimintaansa.

3.2. Avoin ja hyväksyvä ilmapiiri

Avointa ja hyväksyvää ilmapiiriä edistetään huomioimalla muut ja tarjoamalla apua toimintaympäristön uusille tulijoille. Muiden tervehtiminen luo kokemuksen tulla huomatuksi ja tervetulleeksi. Positiivisella ja kannustavalla äänensävyllä puhumalla ja kohtaamisella parannetaan ilmapiiriä, sekä antamalla kaikille toimijoille tilaa toteuttaa tehtävänsä ja arvostamalla toisten tekemistä.

3.2.1. Uskaltaako meidän seurassa kysyä?

Tärkein turvallisuustekijä seurassa on ilmapiiri, jossa uskalletaan pyytää tarvittaessa muilta apua sekä puhua vaikeistakin asioista. Ennen kaikkea tällainen ilmapiiri edistää turvallisuutta. Lisäksi oppiminen on vastavuoroista ja jokainen voi oppia jotain toiselta. Seurassa toimivien tehtävä on esimerkiksi näyttää, että merkki hyvästä itsetunnosta on uskallus kysyä tarvittaessa muilta eikä uskotteleamalla aina tietävänsä ja pärjäävänsä yksin. Lisäksi tulee muistaa kohdella kaikkia tasapuolisesti ja antaa positiivista palautetta onnistumisen lisäksi myös yrittämisestä.

3.2.2. Yhteisön ilmapiirin edistäminen

Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen ovat tärkeä osa tenniksen harrastamista ja sen parissa työskentelyä. Yhteisön ilmapiiristä ja sen parantamisesta huolehditaan toiminnan kaikilla tasoilla. Yhteisön ilmapiiriä voidaan edistää varmistamalla, että jokainen toimintaan mukaan tuleva tuntee olonsa tervetulleeksi ja pääsee mukaan ryhmään. Yhteisön kaikista jäsenistä pidetään huolta, kannustetaan toisia ja jokainen sitoutuu huolehtimaan omalta osaltaan hyvän yhteishengen luomisesta. Hyvää yhteishenkeä vahingoittaa epäreilu kohtelu ja osan yhteisön jäsenistä suosiminen.

Asianmukainen uuden toimijan tehtävään perehdyttäminen sekä tehtävien ja roolien jakaminen vaikuttavat yhteisön ilmapiiriin. Antamalla jokaiselle uudelle tai pidempiaikaiselle seuran tai työryhmän toimijalle yhdenvertainen mahdollisuus vaikuttaa omaan rooliinsa ja tehtävänkuvaansa voidaan parantaa ilmapiiriä.

Yhteisöissä on hyvä olla määriteltynä ohjeet palkitsemiselle. Ohjeissa varmistetaan palkitsemisen yhdenvertaisuuden toteutuminen.

3.2.3. Sosiaalinen media ja kuvaaminen

Sosiaalinen media on hyvin suosittu viestintäkanava niin yksityisten henkilöiden kesken kuin seuroilla ja muilla eri organisaatioilla. Sosiaalisen median kanavien etuja ovat tärkeän ja ajankohtaisen tiedon nopea viestintä ja sen verkostoitumismahdollisuudet. Sosiaalisen median haasteita taas ovat keskusteluiden nopea leviäminen, harkitsemattomat julkaisut, virheellisen tiedon leviäminen ja mahdollinen netissä tapahtuva kiusaaminen tai uhkailu. Tämän takia yksittäisten tenniksen harrastajien, ammattilaisten ja organisaatioiden tulee pohtia omaa sosiaalisen median näkyvyyttään ja käyttäytymistään. Seuran tai organisaation sosiaalisen median palveluiden käyttöä tulee arvioida suhteuttaen saatuja hyötyjä sen mahdollisiin riskeihin.

Riskienhallinnan on toimittava keskeisenä osana palveluiden käytön suunnittelussa. Lähtökohtana organisaatiolla on oltava selkeä tavoite sosiaalisen median hyödyntämisessä sekä riittävästi resursseja tavoitteen saavuttamiseksi. Sosiaalisen median palveluiden ohjeistamisen tulee lisäksi olla linjassa organisaation tietoturvapoliittikan kanssa.

Ohjeina sosiaalisen median käytölle sosiaalisessa mediassa tulee olla rehellinen, kohtelias ja julkaista vain sellaisia asioita, joita voisi kasvotustenkin sanoa. Toisia käyttäjiä kunnioitetaan, eikä muita henkilöitä saa loukata. Tilannetaju tulee muistaa, eikä sosiaalisesta mediasta saa provosoitua. Tärkeää on muistaa lähdekritiikki ja osata erottaa tieto mielipiteistä. Ennen muiden julkaisujen jakamista tutustutaan huolella sisältöihin ja kunnioitetaan tekijänoikeuksia.

Toisten yksityisyyttä kunnioitetaan. Älä julkaise toisista ihmisistä sosiaalisessa mediassa ilman annettua lupaa. Varo julkaisemasta liian henkilökohtaista tai yksityiskohtaista tietoa itsestäsi tai muista. Tarkista oman käyttäjäprofiilisi yksityisyyden suojaa koskevat asetukset ja tee tarvittavat muutokset halutulle tasolle.

Kuvattavalta tulee aina kysyä lupa niin kuvaamiseen kuin kuvien julkaisemiseen. Vaikka olisi lupa kuvata, yksityiselämää loukkaavan tiedon tai kuvan levittäminen on aina rikos. Kuvassa selkeästi tunnistettavan henkilön kuvaa ei saa käyttää mainos- tai markkinointitarkoituksessa ilman kuvattavan suostumusta. Alaikäisen kuvaamisessa vaaditaan myös huoltajien lupa ja lasten kuvaamisessa on syytä noudattaa erityistä varovaisuutta. Yleisölle avoimissa tapahtumissa ja paikoissa saa kuvata, mikäli kuvaamista ei ole kielletty tapahtuman sisäänpääsyn ehtona. Jos tilaisuus on avoin vain rajatulle porukalle, kuvaaminen on kiellettyä.

3.3. Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistoiminta on arvokasta toimintaa, joka antaa tekijälleen ja järjestäjälleen paljon. Tiettyjä säädöksiä vapaaehtoistyötä tehdessä on huomioitava tekijän ja järjestäjän näkökulmista.

Vapaaehtoistoimintaan osallistumiselle tärkeä syy on halu auttaa. Toimintaan haetaan oman kiinnostuksen myötä ja haluna toimia itselle tärkeiden asioiden puolesta. Myös halu kuulua johonkin ryhmään ja saada uusia ystäviä motivoi vapaaehtoisena toimimiseen. Tarve mielekkääseen tekemiseen, halu oppia uutta ja toteuttaa itseään sekä halu vaikuttaa ovat syitä vapaaehtoistyöhön liittymiseen. Vapaaehtoistoiminnan hyötyjä ovat myös sen tarjoamat sosiaaliset taidot, kuten erilaisten ihmisten kanssa yhdessä toimiminen sekä erilaisuuden ymmärtäminen ja hyväksyminen.

3.3.1. Sitoutuminen

Vapaaehtoistoimintaan sitoutumiseen vaikuttavat erityisesti alun perehdyttäminen, kouluttamisen laatu ja hyödyllisyys, toiminnan aikana koettu muiden arvostus omaa työtä kohtaan, koettu hyvinvointi vapaaehtoisena sekä ylpeys omasta tennisseurasta. Vapaaehtoistoimijan sitouttamisen tehokkaimpia keinoja ovat henkilökohtainen palkitseminen ja arvostuksen osoittaminen. Seurahenki ja puoleensa vetävä yhteisö vaikuttavat myös sitoutumiseen.

Vapaaehtoinen on mukana juuri niin paljon, kuinka kiinnostunut ja innostunut hän on tehtävästään. Mitä enemmän yksilö saa käyttää erilaisia toimintatapoja ja hyödyntää itselle tärkeitä periaatteita, sitä todennäköisemmin hän jaksaa ja ennen kaikkea sitoutuu vapaaehtoistoimintaan.

Tekijän jaksamiseen vaikuttavat työnjako, roolien selkeys ja selkeät tavoitteet sekä tekijän riittävä koulutus ja perehdytys tehtävään ja saatavilla oleva tuki. Lisäksi mahdollisuus ajankäytön joustavuuteen vaikuttaa vapaaehtoistekijän jaksamiseen. Motivaation synnyttää itselle tärkeinä pidetyt asiat sekä omien arvojen periaatteiden mukainen toiminta. Kun vapaaehtoistyö tarjoaa jotain myös tekijälle, vaikuttaa se edullisesti myös tekijään.

3.3.2. Vapaaehtoistoiminnan säädökset

Vapaaehtoistoiminta on palkatonta eikä sitä tehdä taloudellista palkkiota vastaan. Vapaaehtoisille aiheutuneita kuluja, kuten matka- ja majoituskuluja, voidaan korvata. Vapaaehtoistoiminta on kaikille avointa ja työtä tehdään omasta vapaasta tahdosta. Vapaaehtoisten tekemä työ ei saa olla vaarallista eikä se saa uhata tekijänsä terveyttä tai hyvinvointia. Työmäärän tulee olla kohtuullinen sekä työtehtävien soveltua vapaaehtoisille. Alle 18-vuotiaiden vapaaehtoistyön on oltava kevyttä. Vapaaehtoistoiminta hyödyttää kolmatta osapuolta perheen ja ystäväpiirin ulkopuolella.

Vapaaehtoistyön järjestäjällä on oikeus määritellä, millaista osaamista tehtävään valittavilta vaaditaan. Järjestäjän vastuulla on perehdyttää tai kouluttaa vapaaehtoiset tehtävään sekä huolehtia mahdollisuuksiensa mukaan vapaaehtoisten turvallisuudesta ja terveydestä. Järjestäjät voivat hankkia tapaturma-, matka- tai vahinkovakuutuksen vapaaehtoistyöntekijöilleen. Vapaaehtoisia tulee tiedottaa heidän vastuussa olevista asioista sekä mahdollisesta vakuutusturvasta. Mikäli vapaaehtoinen työskentelee säännöllisesti lasten tai nuorten kanssa, työn järjestäjällä on oikeus selvittää hänen mahdollinen rikostaustansa ennen työn aloittamista, mutta rikosrekisteriotteen hakemiseen on pyydettävä vapaaehtoiselta suostumus. Rikosrekisteriotteen pyytäminen liittyy ainoastaan tehtävään – ei sitä tekevään henkilöön tai hänen ominaisuuksiinsa.

3.3.3. Perehdyttäminen

Uusi luottamushenkilö opastetaan tehtäväänsä. Uusille toimijoille voidaan nimetä mentorit, jotka toteuttavat alun perehdytyksen ja tukevat uutta toimijaa. Perehdytykselle on hyvä varata riittävästi aikaa ja perehdytys suunnitelman tulee olla laadittu ennen luottamushenkilön tehtävään astumista. Perehdyttäessä kerrotaan seuran pelisäännöistä ja tavoista sekä tiedotetaan kouluttautumis- ja etenemismahdollisuuksista. Uusi luottamushenkilö esitellään eri tahoille ja otetaan aktiivisesti mukaan keskusteluihin ja tilaisuuksiin. Uutta henkilöä rohkaistaan kysymään ja tuomaan omia ajatuksia esille.

3.3.4. Seuran toimenkuvien laatiminen

Oman toimenkuvan tunteminen luo perustan luottamustyössä suoriutumiseksi. Toimenkuvan tulee olla selkeä motivoidakseen positiivisesti, koska oman tehtäväalueen tunteminen lisää halua kehittyä sen hoitamisessa. Selkeät tavoitteet ja työnkuva auttavat työn tavoitteiden saavuttamisessa, kun taas epäselvät työnkuvat vastuut aiheuttavat turhaa epätietoisuutta ja erimielisyyksiä. Toimenkuvan tulisi selventää, mitä varten toimi on olemassa ja mitä jäisi tekemättä ilman kyseistä toimenkuvaa.

Toimenkuvat voivat olla erilaajuisia riippuen ihmisten erilaisista elämäntilanteista ja mahdollisuuksista hoitaa vastuualueita. Osa tehtävistä voidaan myös jakaa useammalle henkilölle tai tiimille. Toimenkuvat paljastavat mahdolliset päällekkäiset työt sekä sen, huomioidaanko jotkut työt liian vähäisesti. Tehtävän tärkeimmät vastuualueet ja työtehtävät sekä henkilön valtuudet tehtävässä tulisi sisältyä kuvaukseen. Rekrytointia helpottavat aukikirjoitetut toimenkuvat.

3.3.5. Vapaaehtoisten johtaminen

Ihmiset ovat tärkein resurssi, minkä takia niistä on huolehdittava. Vapaaehtoisista tulee olla aidosti kiinnostuneita, jolloin huolehditaan ja huomioidaan hänen jaksaminen, intressit ja ideat. Tekijää aidosti kuunnellaan, kohdataan sekä ollaan läsnä ja annetaan aikaa. Olennaista on osoittaa arvostus ja kiitos vapaaehtoisia kohtaan, joka voidaan osoittaa sanoin ja teoin. Myönteinen huomio, positiivinen palaute ja annettu arvostus ovat tärkeitä vapaaehtoisten johtamisessa. Hyvä ilmapiiri, työn motivointi ja kannustaminen myös auttavat tekijää jaksamaan vapaaehtoistyössä. On tärkeää osoittaa tekijän erityisen panostuksen tarve.

Tehtävien vastaanottaminen on vapaaehtoista, mutta tulee tehdä selväksi, että lupautuminen tehtävään merkitsee sitoutumista tehtävään. Luottamushenkilöt sitoutetaan myös hyväksymään toiminnan

päämäärät, tavoitteet ja toimintatavat, jotka on sovittu yhdessä ja selvästi. Vapaaehtoisten johtamisessa tiedotus ja annettu palaute ovat tärkeässä roolissa.

3.3.6. Vapaaehtoistoiminnan haasteita

Vapaaehtoistoiminta aiheuttaa myös paljon haasteita. Muun muassa vapaaehtoisten vähyyks, motivaatio-ongelmat, sitoutumattomuus ja keskinäiset ristiriidat ovat ongelmakohtia. Liiallinen työmäärä, huonosti organisoitu työ tai epäselvät toiminnan tavoitteet voivat aiheuttaa haasteita vapaaehtoistoiminnassa. Myös toimenkuvien epäselvä jakaminen tai seuran sisäiset ristiriidat voivat altistaa haasteille. Toisinaan vapaaehtoistehtävistä ei tiedoteta välttämättä riittävästi tai uusille tekijöille ei anneta mahdollisuuksia tulla mukaan toimintaan.

3.4. Toiminnan haasteita

3.4.1. Kiusaaminen

Kiusaaminen voi olla nimittelyä ja haukkumista, toisen tavaroiden varastamista tai hajottamista tai väkivaltaista käyttäytymistä kiusattua kohtaan. Se voi myös olla ikävien tai perättömien juorujen levittämistä, selän takana pahan puhumista, kiusatun syrjimistä, porukasta ulkopuolelle jättämistä tai ilkeiden viestien lähettämistä. Kiusaantumista voi tapahtua kasvokkain tai esimerkiksi myös netin tai kännykän välityksellä. Myös kiusaamisen salliminen on kiusaamista, vaikka toimintaan ei itse aktiivisesti osallistuisikaan. Ei ole merkitystä, miten kiusataan, vaan miltä se kiusatusta tuntuu.

Kiusaaminen on aina väärin ja epäkunnioittavaa käytöstä. Kukaan ei ansaitse tulewansa kiusatuksi. Kiusaaminen tuottaa aina mielipahaa kiusatulle. Seuraukset voivat olla kauaskantoiset ja vaikuttaa kiusatun hyvinvointiin.

Kiusaaminen ei ole koskaan kiusatun syytä. Se johtuu aina kiusaajasta itsestään ja syyt voivat olla moninaisia. Kiusaaja saattaa purkaa pahaan oloaan kiusaamalla tai esimerkiksi tavoitella kiusaamisella muiden hyväksyntää tai arvostusta kaveripiirissä. Kiusaajaa itseään on myös mahdollisesti aiemmin kiusattu. Huolimatta syystä, tulee miettiä miksi kiusaa ja miltä itsestä tuntuisi, jos joutuisi kiusatuksi.

Kiusaamista voidaan ennaltaehkäistä korostamalla kaikessa toiminnassa ihmisten reilua kohtelua ja tekemällä avun tarjoamisesta tavoittelemisen arvoista ja ihailtavaa. Puhumalla kiusaamisen olevan merkki heikkoudesta eikä vahvuudesta voidaan ehkäistä kiusaamista. Yhteisöllisyyden ja me-hengen luominen on myös tapa ehkäistä kiusaamista. Aikuisella on ratkaiseva rooli näyttää esimerkkiä omalla toiminnallaan, toiminnan ohjaamisella ja sopivan tai epäsohivan käytöksen rajojen määrittelyssä. Jokaisella yhteisön jäsenellä on vastuu yhteisön ilmapiiristä huolehtimisesta ja kiusaamiseen tai pahoinvointiin puuttumisesta.

Kiusaamista voi olla vaikea havaita. Aikuisen vastuulla on selvittää kiusaamistapaukset. Jos itse kiusaa tai kokee itsensä tai kaverinsa tulewan kiusatuksi, on asiasta puhuttava omille vanhemmille, valmentajalle tai ohjaajalle, seuran työntekijälle, esimiehelle tai muulle turvalliseksi kokemalle aikuiselle, kuten kouluterveydenhoitajalle tai koulukuraattorille. Avun pyytäminen ei ole missään tapauksessa kyvyttömyyttä puolustaa itseään, se on osoitus rohkeudesta ja hyvästä itsetunnosta.

Toimintaohje kiusaamistilanteessa:

- Puutu ja suhtaudu tilanteeseen aina vakavasti.
- Kiusaaminen selvitetään, ei sovitella, koska toiminta on yksipuolista. Katso tilannetta mahdollisimman objektiivisesti ja pyri jättämään omat tunteesi ulkopuolelle.
- Keskustele kaikkien tilanteeseen tavalla tai toisella osallistuvien kanssa erikseen. Luo turvallista ja luottamusta herättävä ilmapiiri.
- Pyri ymmärtämään kiusaamisen syy ja mieti, mitä voidaan tehdä, ettei kiusaaminen olisi kiusaajalle itselleen kannattavaa.

- Tee selväksi, että kiusaaminen ei ole missään olosuhteissa hyväksyttävää.
- Kiusaamistilanteessa tuetaan kiusatuksi joutuneen itsetuntoa.

3.4.2. Häirintä, epäasiallinen kohtelu ja syrjintä

Häirintä on pitkään jatkuvaa ja toistuvaa vakavanlaatuista kielteistä käyttäytymistä. Se voi ilmetä sanattomina viesteinä ilmeinä ja eleinä, yhteisöstä eristämisenä, jatkuvana tekemisen perusteettomana arvosteluna ja vaikeuttamisena sekä jättämällä tiedonvälityksen ulkopuolelle. Se voi ilmetä myös mahdottomien tehtävien antamisena tai ei annettuina tehtävinä sekä maineen tai aseman kyseenalaistamisena puhumalla selän takana pahaa, haukkumalla, nöyryyttämällä ja pilkkaamalla. Henkilökohtaisen koskemattomuuden loukkaaminen on myös häirintää, mikä voi olla huutamista, uhkailua, käsiksi käymistä, suoraa väkivaltaa, sukupuolista häirintää tai ahdistelua.

Syrjintä on ihmisten eriarvoista kohtelua perustellen sillä, että he kuuluvat tiettyyn ryhmään tai esimerkiksi kieli- tai seksuaalivähemmistöön. Yksittäinen teko tai epäoikeudenmukaisuutta tuottavat käytännöt tai säännöt ovat syrjintää. Syrjintää on myös esimerkiksi esteettömyyden piittaamattomuus, jolla rajataan vaikeasti liikkuvan ihmisen osallistumismahdollisuuksia.

Toimintaohje syrjintätilanteessa:

- Osoita tukeasi syrjitylle.
- Kerro havainnoistasi seuran tai organisaation hallituksen tai henkilökunnan jäsenelle.
- Pyri puuttumaan näkemääsi syrjintätilanteeseen.
- Keskustele osapuolten kanssa yhdessä ja erikseen.
- Haasta vanhat käytännöt, jotka näet aiheuttavan eriarvoisuutta.

3.4.3. Päihteet

Päihteettömässä harrastusympäristössä alkoholia käytetään vastuullisesti kohtuudella tai ei ollenkaan. Tupakoinnille on osoitettu erillinen tupakointipaikka.

Oma rooli seuratoiminnassa, toimihenkilönä tai esimerkiksi vanhempana tiedostetaan ja käyttäytyään sen mukaisesti huomioiden lasten ja nuorten kanssa toimiminen. Esimerkin voima huomioidaan toimiessa nuorten kanssa, minkä takia on tärkeää luoda ja ylläpitää kulttuuria, jossa yhteisöllisyys ja hyvinvointi voivat toteutua päihteettömästi. Harrastusympäristössä, seurassa ja organisaatiossa on yhteisesti sovitut toimintamallit kirjattuna ja kaikilla tiedossa.

3.4.4. Väkivalta

Väkivaltaista käyttäytymistä ovat toisten sanallinen loukkaaminen, syrjintä sekä fyysinen väkivalta kuten töniminen ja lyöminen. Väkivaltainen tai väkivallaton toiminta on lähtöisin yksilön arvoista ja elämäntaidoista. Väkivallattomuus on jo sellaisenaan arvo, joka heijastuu positiivisella tavalla tunteisiin, suhtautumistapoihin sekä toimintatapoihin.

Väkivallattomuus tarkoittaa muutakin kuin väkivaltaan puuttumista. Se on ennen kaikkea vastuullisia valintoja ja tekoja, joiden kautta voidaan positiivisesti vaikuttaa omaan ja muiden elämään.

Väkivallattomuus on toimintatapa, joka edistää kaikkien hyvinvointia kestäväällä tavalla.

Väkivallattomuuteen sitoutunut henkilö arvostaa itseään ja muita sekä toimii kaikissa tilanteissa kunnioittaen kaikkien tasavertaisuutta ja ihmisarvoa.

4. Sukupuolten tasa-arvo tenniksessä

Sukupuolten tasa-arvo tenniksessä tarkoittaa harrastamisen, kilpailemisen, vaikuttamisen ja näkymisen mahdollistamista kaikille sukupuolesta riippumatta. Tällöin tytöillä ja pojilla, naisilla ja miehillä on yhtäläiset mahdollisuudet harrastaa, toimia ja päättää tenniksen parissa. Lisäksi naisten ja miesten toimintatavat, pyrkimykset ja tarpeet ovat yhtä arvostettuja ja samassa asemassa tennistoiminnan arjessa. Tasa-arvo tenniksessä tarkoittaa turvallista ja syrjimätöntä ympäristöä, jossa jokainen voi edistää terveyttä, haastaa itsensä ja saada merkityksellisiä kokemuksia.

Tasa-arvovaltuutettu pitää tärkeänä, että yhteiskunnassa tuetaan niin tyttöjä ja naisia kuin poikia ja miehiä tasapuolisesti kaikessa liikunta- ja urheilutoiminnassa. Sukupuolten välinen tasa-arvo tulisi nähdä yhtäläisten mahdollisuuksien ja resurssien tarjoamisena. Toiminnassa painotetaan tällöin tasa-arvoista kohtelua, asenteita ja käytännön tekoja.

4.1. Tasa-arvonäkökulma

Tasa-arvonäkökulman mukaan tuominen avaa lajissa ja seurassa ovet uusille harrastajille ja toimijoille. Moninaisuus lajin joka tasolla tuo erilaisia näkökulmia ja osaamista toimintaan sekä samaistuttavia roolimalleja niin seuran harjoituksiin kuin urheilun huipulle.

Tasa-arvo näkyy muun muassa seuraavissa asioissa:

- Kenelle harrastus- ja kilpailutoimintaa järjestetään
- Miten eri urheilijoita tai ryhmiä tuetaan ja kannustetaan
- Millaisia tiloja, vuoroja ja avustuksia urheilijat tai ryhmät saavat
- Paljonko eri urheilijat tai ryhmät saavat näkyvyyttä esimerkiksi seuran viestinnässä ja mediassa
- Miten urheilijoiden kanssa toimittaessa puhutaan (esim. tytöttely, pojat ei itke)
- Ketkä seuraa tai lajiliittoa johtavat ja ketkä valmentavat
- Miten syrjivään tai häiritsevään käyttäytymiseen puututaan

4.1.1. Sukupuolisensitiivisyys

Sukupuolisensitiivisyys tarkoittaa jokaisen kohtaamista omana itsenään ilman ennako-oletuksia. Tennistoiminnassa on mukana kaikenikäisiä ja -näköisiä henkilöitä monenlaisista taustoista. Ihonväristä ei voi päätellä kansalaisuutta, äidinkieltä tai kulttuuritaustaa. Myöskään ulkonäöstä ei voi päätellä sukupuolta, eivätkä kaikki ihmiset koe olevansa miehiä tai naisia. Arkikielessä käytettäviä sukupuolittavia tai seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä oletuksia ilmaisevia sanoja tulisi korvata sukupuolineutraaleilla sanoilla. Lasten ja nuorten parissa tehtävän työn tulisi olla mahdollisimman sukupuolisensitiivistä.

4.1.2. Toimenpiteitä tasa-arvotyössä

Tasa-arvotyön toimenpiteitä:

- Naisvalmentajuuden lisääminen ja tukeminen
- Naisten osallistumisen lisääminen järjestötoimintaan, johtamiseen ja urheiluun
- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnittelu
- Sukupuolisen ja seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisy
- Menettelyohjeiden päivittäminen ja järjestöjen tukeminen ennaltaehkäisevässä työssä

4.1.3. Kilpailut ja palkinnot

Tasa-arvon kannalta on olennaista tarjota kaikille yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa urheilua ja liikuntaa, saada asiantuntevaa valmennusta, osallistua kilpailuihin sekä saada yhtäläinen tunnustus kilpailusuorituksistaan. Tenniskilpailujen palkitsemiskäytännössä tulisi noudattaa tasa-arvon periaatetta, eikä suorituksen arvostuksen ja siitä saatavan tunnustuksen tulisi olla riippuvainen henkilön sukupuolesta.

Suomen Tennisliitto suosittelee, että seuran järjestämässä samassa kilpailussa jaetaan miehille ja naisille samanarvoiset palkinnot. Tasa-arvovaltuutetun ohjeistuksen mukaisesti kilpailun palkintorahat voivat kuitenkin perustua osallistujamäärään. Pienempi osallistujamäärä voi olla syynä pienemmille palkinnoille, koska palkintorahat koostuvat pelaajien maksamista osallistumismaksuista.

4.2. Sukupuolinen ja seksuaalinen häirintä

Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä on tasa-arvolaisissa tarkoitettua syrjintää. Seksuaalinen häirintä ja hyväksikäyttö ovat täysin yhteensopimattomia liikunnan ja urheilun arvoille. Suomalaisessa liikunnassa ja urheilussa syrjintää ja hyväksikäyttöä kohtaan on nollatoleranssi riippumatta henkilön sukupuolesta, etnisestä taustasta, uskonnollisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta ja vammaisuudesta.

Sukupuoleen perustuva häirintä tarkoittaa tasa-arvovaltuutetun mukaan henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan tämän henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Tasa-arvovaltuutetun mukaan seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

4.2.1. Tunnistaminen

Uhriksi joutuneen on helppo tunnistaa seksuaalinen häirintä tai hyväksikäyttö, koska se on alentavaa tai loukkaavaa eli ei-toivottua. Joskus uhri ei tunnista tapahtunutta, koska on joutunut tekijän ansaan seksuaalisen häirinnän tai hyväksikäytön prosessissa.

Prosessissa ensin valikoituu mahdollinen uhri, johon tekijä luo luottamusta ja ystävyyttä. Eristäytyminen ja kontrolli uhriin kehittyvät ja tekijä rakentaa toiminnallaan uskollisuutta. Tämän jälkeen tekijä johdattaa uhrin seksuaaliseen hyväksikäyttöön ja varmistaa uhkailemalla salassapitovelvollisuuden.

Sukupuoleen perustuva häirintä voi esiintyä seuraavin tavoin:

- Halventava puhe toisesta sukupuolesta
- Toisen sukupuolen alentaminen
- Sukupuoleen perustuva työpaikka- tai koulukiusaaminen

Seksuaalinen häirintä voi esiintyä seuraavin tavoin:

- Sukupuolisesti vihjailevat eleet tai ilmeet
- Härskit puheet, kaksimielliset vitsit sekä vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat huomautukset tai kysymykset
- Pornoaineistot, seksuaalisesti värityneet kirjeet, sähköpostit, tekstiviestit tai puhelinsoitot
- Fyysinen koskettelu, kuten nipistely, suutelu, puristelu
- Seksualisoituneen ilmapiirin luominen, viettely
- Sukupuoliyhteyttä tai muuta sukupuolista kanssakäymistä koskevat ehdotukset tai vaatimukset
- Seksuaaliseen tekoon houkutteleminen
- Paljastelu tai toisen riisuminen
- Seksuaaliseen kontaktiin pakottaminen
- Raiskaus tai sen yritys

4.2.2. Puuttuminen

Toimintaohjeet, jos häirintää tapahtuu:

- Toimi ennalta sovittujen toimintaperiaatteiden mukaan.
- Häirinnän tapahtuessa on aina oikeus poistua tilanteesta sanomatta sanaakaan tai pyytämättä siihen keneltäkään lupaa.
- Sanotaan häiritsijälle välittömästi, että hänen käyttäytymisensä on loukkaavaa ja että hänen on lopetettava.
- Älä koskaan syytä häirinnästä itseäsi, vaikka et pystyisikään puolustautumaan.
- Varmistetaan, että toiminnassa mukana olevat ovat tietoisia häirintäepäilyjen ja -tapausten varalle luoduista käytänteistä.
- Tarkistetaan huolellisesti kaikki valitukset ja epäilykset. Kyse voi olla asiattomasta käytöksestä.
- Kerrotaan asiasta luotettavalle aikuiselle ja vaaditaan, että asialle tehdään jotain. Katso alla toimintaohjeet häirinnästä ilmoittamiselle.
- On muistettava, että vastuu asian hoitamisesta on aina aikuisilla, ei koskaan lapsella tai nuorella.
- Puututaan rikosepäilyihin välittömästi. Jos on syytä epäillä rikoslaissa mainittua tekoa, on otettava viipymättä yhteyttä poliisiin ja lastensuojeluviranomaiseen. Toiminnanjärjestäjän tulee olla yhteydessä myös lapsen tai nuoren huoltajiin.
- Asian käsittely aloitetaan vastuuhenkilön johdolla.
- Kaikki epäilyt on tutkittava.
- Asia käsitellään rauhallisesti, johdonmukaisesti ja ehdottoman luottamuksellisesti.
- Kaikkia osapuolia kuullaan. Viestitään selvästi ja totuudenmukaisesti.
- Varmistetaan, että mahdollinen häirintä tai hyväksikäyttö eivät jatku.

Kenelle ilmoitetaan tapahtuneesta seksuaalisesta häirinnästä:

- Mikäli olet joutunut tai tiedät toisen joutuneen seksuaalisen häirinnän uhriksi, kerro asiasta välittömästi luotettavalle aikuiselle, kuten vanhemillesi, esimiehellesi, seurasi toiminnanjohtajalle, seurasi puheenjohtajalle tai Suomen Tennisliitolle. Suosittelemme olemaan kuitenkin suoraan yhteydessä SUEK:iin (www.suek.fi) joko suoraan tai nimettömästi ILMO-palvelun kautta (<https://ilmo.suek.fi/#!/>)
  - Yhteyshenkilö seurassasi: seuran toiminnanjohtaja, puheenjohtaja tai muu vastuuhenkilö
  - Yhteyshenkilö Suomen Tennisliitolla: Henrik Zilliacus, p. 050-374 5763, henrik.zilliacus@tennis.fi
  - SUEK: www.suek.fi tai nimettömästi <https://ilmo.suek.fi/#!/>
- Rikoslaissa mainitun teon epäilyssä otetaan viipymättä yhteyttä poliisiin ja lastensuojeluviranomaiseen.
- Toiminnanjärjestäjän tulee olla yhteydessä myös lapsen tai nuoren huoltajiin.

Mikäli lapsi tai nuori kertoo vanhemmilleen kokeneensa häirintää seurassa, tulee vanhempien ottaa yhteyttä seurajohtoon. Seurajohto valitsee heti vastuuhenkilöt, jotka vievät asiaa eteenpäin, keskustelevat välittömästi nuorten ja heidän perheidensä kanssa sekä tarvittaessa ohjaa myös viranomaisten puoleen asian hoitamisessa. Seuran vastuuhenkilöt keskustelevat asiasta epäillyn kanssa ja sulkevat häirinnästä epäillyn henkilön seuran toiminnasta asian tutkinnan ajaksi. Seuran vastuuhenkilöt ottavat viipymättä yhteyttä Suomen Tennisliittoon.

Tennisliiton vastuu henkilö tiedottaa asiasta liiton puheenjohtajaa, ja he päättävät epäillyn henkilön sulkemisesta Tennisliiton alaisesta toiminnasta toistaiseksi käsittelyn ajaksi. Tennisliitto tiedottaa asiasta hallitusta. Tennisliitto ja seura päättävät yhdessä jatkotoimenpiteistään asian viranomaiskäsittelyn jälkeen.

4.2.3. Ehkäiseminen

Seksuaalista häirintää ja hyväksikäyttöä voidaan ehkäistä seuraavilla säännöillä, joita jokaisen tenniksen parissa toimivan tulee noudattaa.

Seksuaalisen häirinnän ja hyväksikäytön ehkäiseminen:

- Edistä ilmapiiriä ja ympäristöä, jossa urheilija tuntee ruumiillisen koskemattomuutensa, itsemääräämisoikeutensa ja liikkumisensa turvatuksi.
- Kohtele kaikkia kunnioituksella ja pidättäydy kaikesta kommunikoinnista, toiminnasta tai käytöksestä joka voidaan tulkita loukkaavana tai pahennusta herättävänä.
- Vältä kehon kontaktia, joka voidaan tulkita ei-toivottuna.
- Vältä kaikenlaista intiimistä sanallista viestintää, joka voidaan tulkita seksuaalissävyytteisenä.
- Vältä henkilöiden sukupuoleen tai seksuaaliseen suuntautumiseen negatiivisesti liittyviä ilmaisuja, vitsejä ja mielipiteitä.
- Pyri pitämään molempien sukupuolten edustajia tukiverkostossasi.
- Käyttäydy hienotunteisesti ja kunnioittavasti urheilijaa ja hänen käyttämiään tiloja kohtaan kaikissa valmennus- tai ohjaustilanteissa, kilpailuissa ja matkustettaessa.
- Vältä viemästä urheilijoita yksityistiloihin, ellei useampi henkilö ole läsnä tai on suostumus vanhemmilta tai huoltajilta tai johtoryhmältä.
- Osoita urheilijoille, valmentajille ja johdolle kunnioitusta yksityiselämässä.
- Vältä ammatissuhteen muuntumista henkilökohtaiseksi suhteeksi. Mikäli keskinäinen suhde ilmenee, tilanne tulisi nostaa esille ja selvittää avoimesti lähiympäristössä.
- Aikuinen ei luo seksuaalista suhdetta lapsen tai nuoren kanssa.
- Älä tarjoa minkäänlaista palkitsemista, jolla vaaditaan tai odotetaan seksuaalista vastapalvelua.
- Selvitetään valmentajan tausta rikosrekisteriotteella hänen työsopimusta tehtäessä.
- Toimi ja huomauta, jos näitä sääntöjä on rikottu.

Tukiverkosto, joka muun muassa koostuu valmentajista, managereista, edustajista, virkailijoista, tuomareista ja vanhemmista, on päävastuussa näiden sääntöjen tiedottamisesta organisaatioissaan ja paikallisessa liikuntaympäristössään. Edellä mainitut toimijat ovat tähän myös sitoutettuja.

Kansainvälinen olympiakomitea on laatinut ohjeistuksen, jolla voidaan organisaatioissa ehkäistä seksuaalista häirintää ja hyväksikäyttöä. Tennisliiton ohjeet niiden ehkäisemiseksi organisaatioissa perustuvat kansainvälisen olympiakomitean ohjeisiin.

Ohjeistus seksuaalisen häirinnän ja hyväksikäytön ehkäisemiseksi jokaisessa tennisorganisaatiossa:

- Kehitetään seksuaalisen häirinnän ja hyväksikäytön ehkäisemisen käytänteitä ja toimintatapoja.
- Valvotaan näiden käytänteiden ja toimintatapojen toteuttamista.
- Vahvistetaan häirintää ehkäisevää ilmapiiriä.
- Arvioidaan käytänteiden vaikutusta tunnistaa ja vähentää seksuaalista häirintää ja hyväksikäyttöä.
- Luodaan selkeät käytännöt alaikäisten kanssa toimimiseen ja rekrytointiin.
- Kehitetään koulutusta ja koulutusohjelmaa seksuaalisen häirinnän ja hyväksikäytön osalta tenniksessä.
- Edistetään ja ilmentetään oikeudenmukaista, kunnioittavaa ja eettistä johtajuutta.
- Vahvistetaan yhteistyötä vanhempien ja huoltajien kanssa seksuaalisen häirinnän ja hyväksikäytön ehkäisyssä.
- Edistetään ja tuetaan tieteellistä tutkimusta näissä aiheissa.

Seksuaalisen häirinnän ja hyväksikäytön ehkäiseminen tenniksessä tekee lajista turvallisempaa, terveellisempää ja luo paremman ympäristön kaikille.

5. Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus

5.1. Hyvä hallinto

Hyvä hallintotapa takaa toimivan seuratoiminnan. Hyvä hallinto on Suomen Tennisliiton tarkoituksen toteuttamista lakia, lajiliiton sääntöjä ja määräyksiä, hyviä tapoja ja käytänteitä noudattaen siten, että Tennisliiton jäsenet ja muut sidosryhmät ovat tyytyväisiä ja liiton toiminnan jatkuvuus taataan myös pitkällä aikavälillä. Hyvän hallinnon periaatteiden toteutuminen tuo toimintaan luotettavuutta, selkeyttä ja hyvää henkeä.

5.1.1. Yhdenvertaisuus

Reilu Peli -periaate takaa jokaiselle tasavertaisen mahdollisuuden liikuntaan ja urheiluun. Suomen Tennisliiton alaiset seurat ovat sitoutuneet yleisen ilmapiirin ja yhdenvertaisuuden edistämiseen. Yhdenvertaisuusperiaate koskee seuran kaikkia jäseniä ja oikeudet ovat samat kaikille.

Seuroissa varmistetaan, että harrastaminen on turvallista ja mahdollista kaikille, ja toimintaan voi tulla mukaan yhdenvertaisena sukupuoli-identiteetistä tai seksuaalisesta suuntautumisesta riippumatta. Kaikilla seuratoiminnassa mukana olevien annetaan toimia ja vaikuttaa omista lähtökohdistaan käsin henkilön yksityisyyttä kunnioittaen. Seuran kaikkea toimintaa arvostetaan yhtä paljon, kuten esimerkiksi harraste- ja kilpailutoiminnan välillä. Eri harrastajaryhmien ja toimijoiden välillä jaetaan seuran resurssit reilusti. Palkitsemisessa huomioidaan molempien sukupuolien ja eri ikäryhmien edustajat.

5.1.2. Avoimuus ja päätöksenteko

Viestimällä avoimesti ja selkeästi vahvistetaan luottamusta ja lisätään kiinnostusta seuran toimintaa kohtaan. Toiminta-ajatus, toimintasuunnitelma, säännöt, jäsenluettelo ja nettisivut tulee olla ajan tasalla sekä selkeästi kuvattuja. Nettisivuilla viestitään selkeästi toiminnan oleelliset asiat seuran jäsenille ja muille kiinnostuneille.

Seuran tavoitteista, toiminnasta ja tehdyistä päätöksistä viestitään avoimesti ja ajankohtaisesti. Päätösten tulee perustua harkintaan ja huolelliseen ennakkovalmisteluun, ja päätöksentekoon liittyvien pelisääntöjen on oltava kaikkien saatavilla. Useiden kanavien käyttö tavoittaa helpommin erilaiset vastaanottajat.

Avoimuus edistää yhteisöllisyyttä. Seurassa on tärkeää osata kuunnella ja arvostaa oppimista.

5.1.3. Talous

Lajiliiton toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tavoittelu vaan lajiliiton aatteellisen tarkoituksen toteuttaminen. Tulorahoituksella saavutettava riittävä vakavaraisuus on edellytys toiminnan rahoituksen turvaamiselle ja sen kehittämiseksi jatkossa. Suomen Tennisliiton hallitus määrittelee Tennisliiton toiminnan edellyttämän vakavaraisuuden tavoitetason. Tennisliiton hallituksen vastuulla on myös liiton kirjanpidon, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinta lain ja hyvän kirjanpito-tavan mukaisesti. Taloudenpidon on oltava avointa ja läpinäkyvää.

Taloushallinto on olennainen osa seuratoimintaa. Taloutta suunnitellaan ja seurataan toiminnan eri vaiheissa niin suunnittelussa, päätöksenteossa, päätösten toteutuksessa ja seurannassa.

5.1.4. Luottamustehtävässä toimiminen

Luottamustehtävässä toimiminen tuo mukanaan aina vastuun. Oma rooli seuratoimijana tulee tiedostaa suhteessa jäsenistöön, lajiin, sidosryhmiin ja Tennisliittoon. Yhteisesti sovittuihin käyttäytymis- ja toimintatapoihin sitoudutaan.

Luottamushenkilö edustaa seuraa kentällä, mikä edellyttää yhteisiä arvoja, toimintaperiaatteita ja Reilun Pelin henkeä kunnioittavaa käyttäytymistä. Myös seuratoiminnassa mukana olevat aikuiset ovat kaikki

kasvattajia ja käyttäytyvät sen mukaisesti esimerkiksi näyttäen. Seuran ohjaajat, valmentajat ja muut seuratoimijat ovat koulutettuja ja heidän osaamisensa kehittäminen on suunnitelmallista.

5.2. Urheilijavalinnat

Urheilijavalinnoista Tennisliitto päivittää tietoa syksyllä 2018.

5.2.1. Valintakriteerimahdollisuuksia

Valintakriteerimahdollisuuksista Tennisliitto päivittää tietoa syksyllä 2018.

5.2.2. Seuraa edustamassa

Seuran kaikki jäsenet edustavat seuraa ja luovat siitä mielikuvaa muille kilpailijoille, kisajärjestäjille ja yleisölle. Seuran yhteiset pelisäännöt on hyvä työstää ja käydä läpi yhdessä joukkueen tai valmennusryhmän kanssa. Seuran edustusvaatteista sovitaan, ovatko ne käytössä kaikilla seuralaisilla tai vain edustusjoukkueilla. On hyvä sopia, missä tilanteissa edustusvaatteita voidaan käyttää ja missä ei. Edustustakkia kannetaan ylpeydellä ja seuraa kunnioittaen, joten on hyvä sopia, millaista käytöstä niiden kantajilta edellytetään. Edustusasu tuo mukanaan myös vastuuta.

5.3. Kilpailutoiminta

Kilpailusäännöillä luodaan oikeudenmukaisuus ja tasapuolisuus kilpailuissa. Kaikilla tasoilla kilpailevat ja kilpailujen järjestäjät tulee perehtyä sääntöihin ja kilpailumääräyksiin. Näin varmistetaan kilpailun sujuvuus sekä vältytään epäselviltä tilanteilta.

5.3.1. Kilpailut eri tasoilla

Kilpailunjärjestäjä päättää, mitä luokkia kilpailuun anotaan. Tennisliitto vahvistaa kilpailulle myönnettävät luokat ja ne merkitään Ässän kilpailukalenteriin. Yleiset luokat ovat A-, B-, C-, D- ja E-luokka. Luokan koosta riippuen voi luokan sisällä olla eri tasoja (esim. MA2 tai NB3).

2-pelissä pelaaja saa osallistua siihen luokkaan johon voimassa olevan 2-pelin tasoluettelon puolesta kuuluu tai sitä ylempiin luokkiin (mikäli osallistumisoikeutta ei ole rajoitettu kilpailukutsussa). 4-pelissä ja sekanelinpelissä pelaaja saa osallistua siihen luokkaan (tai ylempään) jossa hän on korkeammalla voimassa olevissa tasoluetteloissa (2-pelin tai 4-pelin tasoluetteloissa).

Junioriluokkia ovat kaikki ne luokat, joissa saa olla mukana korkeintaan 18-vuotiaita pelaajia. Junioriluokat jaetaan iän mukaan. Luokkia kutsutaan seuraavasti: 18-vuotiaat pojat (P18), 18-vuotiaat tytöt (T18), jne. Ikäluokkaan saa osallistua sen vuoden loppuun asti jonka aikana pelaaja täyttää määritellyn ikärajan.

Nuorten luokkia ovat ne luokat, joissa saavat pelata korkeintaan 21-vuotiaat pelaajat. Osallistumisoikeus nuorten luokkiin määräytyy kuten junioriluokissa.

Senioriluokat jaetaan iän mukaan viiden vuoden välein. Pelaajat voivat osallistua ao. ikäluokan kilpailuihin sen vuoden alusta, jona täyttävät ao. ikäluokan vähimmäisikärajan. Poikkeuksena on seniorien sarjatennis, johon pelaaja voi osallistua jo ikärajan täyttämistä edeltävän vuoden syyskauden otteluihin.

Luokkia voidaan rajata myös ikä- ja tasoluokan yhdistelmillä (esim. MC45 tai P12D). Näihin luokkiin saavat osallistua ne pelaajat, jotka täyttävät molemmat osallistumiskriteerit.

Naiset voivat osallistua miesten luokkiin tai tytöt poikien luokkiin, jos heille ei ole tarjolla omia luokkia. Mikäli pelaaja pelaa kilpailussa tyttöjen tai naisten luokassa kun se on tarjolla, saa hän osallistua samassa kilpailussa lisäksi poikien/miesten luokkaan kilpailukutsun rajoitusten puitteissa. Ensisijaisesti naisten/tyttöjen on pelattava omia luokkiaan. Naiset eivät saa osallistua miesten sarjatennikseen millään tasolla.

Sekanelinpelissä luokat voidaan rajata siten, että molemmilla sukupuolilla on sama tasorajoitus tai siten, että heillä on eri rajoitukset.

Kilpailuissa voidaan myös rajata luokkia muilla hyväksyttävillä perusteilla kuten esimerkiksi isä/poika tai äiti/tytär. Rajaukset eivät missään tilanteessa saa olla sukupuolta tai etnistä taustaa loukkaavia tai muuten lain vastaisia.

5.3.2. Kilpailuja ja tapahtumia järjestäessä

Kilpailuja ja tapahtumia järjestäessä kohdellaan muita arvostavasti ja kunnioittavasti. Omalla käytöksellä viestitään itsestä sekä ennen kaikkea omista sidosryhmistä, kuten lajista ja seurasta muille. Virallisessa tehtävässä edustetaan lisäksi kyseistä organisaatiota.

Hyväksi koettuja toimintatapoja on hyvä jakaa muille toimijoille. Näin voidaan edistää koko lajin kehitystä eikä ainoastaan oman seuran osalta. Kilpailunjärjestäjänä on tärkeä jakaa tehtävät reilusti sekä huomioida lasten ja nuorten hyvinvointi. Hyvä ilmapiiri edistää jaksamista ja positiivista henkeä.

5.3.3. Kilpailijana

Pelaajan tulee käyttäytyä kilpailupaikalla hyvän urheiluhengen mukaisesti noudattaen annettuja sääntöjä, määräyksiä ja ohjeita. Kilpailijan tulee huomioida kilpailutoimikunnan ja kilpailunjohtajan antamat ohjeet.

Toisten kunnioittaminen, avoimuus, rehellisyys, tasa-arvo, oikeudenmukaisuus ja asiallinen kielenkäyttö tekee kaikkien yhteistoiminnasta mahdollisimman helppoa ja sujuvaa. Kilpailusääntöjen tuntemus ja osaaminen varmistavat kaikille yhdenvertaiset toimintaedellytykset.

5.3.4. Toimihenkilönä

Virallisten toimihenkilöiden tulee olla tehtävässään päteviä, koulutettuja ja tarpeeksi kokeneita selvittääkseen toimihenkilötehtävässään moitteettomasti. Kaikkien toimihenkilöiden tulee käyttäytyä asiallisesti ja vaalia rehellisiä, sääntöjä noudattavia, kaikkia ihmisiä kunnioittavia ja oikeudenmukaisia toimintatapoja. Kilpailijoita kohdellaan tasapuolisesti, ja toimihenkilöiden tulee antaa samanlaiset mahdollisuudet kilpailla ja esimerkiksi verrytellä kilpailualueella.

Toimihenkilöiden on myös noudatettava niin sanottua puhdasta urheilua omalta osaltaan. Alkoholin käyttö ei ole sallittua kilpailujen aikana ja tupakointi on sallittu vain tupakkapaikalla. Toimihenkilöiden rooli on vastuullinen ja heillä tulee olla hyvät käytöstavat.

5.3.5. Raportit ja tulokset

Kilpailun tulosten tulee olla Ässä-järjestelmässä viimeistään kilpailuja seuraavana arkipäivänä. Kilpailunjohtajan tulee tehdä raportti Tennisliittoon, jos kilpailussa tapahtuu vakavia käytösrikkeitä tai jos Tennisliitto sitä erikseen pyytää. Kilpailunjohtaja on velvollinen antamaan pyydettyä Tennisliitolle tietoja kilpailuun liittyen (mm. ilmoittautuneet pelaajat, vetäytymiset, käytösongelmat).

5.3.6. Kannustava ote

Tenniksessä kilpailuiden tarkoitus on mitata pelaajan kehittymistä ja osaamista suhteessa kansakilpailijoihin. Joissain tapauksissa paremmuuden sijaan kilpailuissa kannattaa korostaa hyviä suorituksia ja kannustaa osallistujia.

Esimerkiksi kilpailu-uraansa aloittavien lapsien kohdalla kannattaa harkita mahdollisuutta palkita kaikki osallistujat sijoittuneiden sijaan. Kilpailijoita voi huomioida hyvästä asenteesta, turnauksen aikana näkyvästä omasta kehitymisestä ja peli-ilosta erilaisin tsemppi- ja kannustuspalkinnoin. Tällöin on huolehdittava, että ne jakautuvat tasaisesti eri kisoissa eri pelaajille sekä muiden kuin oman seuran jäsenille.

Palkintojen jaon yhteydessä voidaan sanoa jokaiselle osallistujalle jokin kehu tai positiivinen kommentti. Pienetkin huomionosoitukset voivat kannustaa nuorta tenniksen parissa pitkälle.

5.3.7. Epäurheilijamainen käytös ja pelin viivyttäminen

Pisterangaistusjärjestelmää käytetään tenniksen pelisääntöjen rinnalla säätelemään rangaistuksia epäurheilijamaisesta käytöksestä ja pelin viivyttämisestä. Seuraavat määräykset ovat voimassa Suomen Tennisliiton alaisissa kansallisissa kilpailuissa. Ks. kilpailumääräykset.

Pelaajaa voidaan rangaista pisterangaistusjärjestelmän mukaisesti myös hänen valmentajansa, huoltajan – ja joukkuekilpailuissa muiden jäsenten – epäurheilijamaisesta käytöksestä.

5.4. Ottelumanipulaatio

Ottelumanipulaatiolla tarkoitetaan sitä, kun urheilija tai urheilutoimija huijaa poistaakseen ennalta- arvaamattomuuden kilpailusta. Huijaaminen voidaan toteuttaa esimerkiksi kilpailun tai sen osan häviämällä, joka on täysin vastoin urheilun arvoja. Ottelumanipulaatiota voi tapahtua missä tahansa lajissa ja missä tahansa maassa. Kilpailutulosten manipulointi on maailmanlaajuinen ongelma urheilussa. Se uhkaa Reilun Pelin ihanteita vähintään yhtä vakavasti kuin dopingin käyttö.

Liikunnan ja urheilun korkeat eettiset arvot ja Reilun Pelin periaatteet ovat Suomen Tennisliiton toiminnan perustana. Tennisliitto on sitoutunut edistämään puhdasta urheilua ja toimimaan urheilumanipulaatiota vastaan.

5.4.1. Ottelumanipuloinnin taustoja

Ottelutuloksia manipuloidaan tarkoituksena voittaa rahaa vedonlyönnistä. Kansainvälisesti organisoituneella tulosten manipuloinnilla pyritään usein pesemään rikollinen raha puhtaaksi, jolloin rikollisille riittää pienikin voittokerroin tai jopa tappiollinen vedonlyönti tavoitteiden saavuttamiseen.

Ottelumanipulointi ei rajoitu vain kilpailujen lopputuloksen järjestämiseen, vaan vetoa lyödään myös kilpailutapahtuman sisällä tapahtuvista asioista, kuten esimerkiksi voitettut erät. Nämä eivät vaikuta välttämättä lopulliseen lopputulokseen, mutta on helpompaa kuin lopputuloksen järjestäminen.

Suomen Tennisliiton jäsenseurojen tulee koulutuksen ja valistuksen kautta pyrkiä ennaltaehkäisemään kilpailutapahtumiin liittyvä manipulointi. Toimiva rangaistusjärjestelmä toimii myös ennalta ehkäisevästi tulevaisuutta ajatellen. Kansainvälinen Tennisliitto (ITF) on asettanut nollatoleranssin maailmanlaajuisesti ottelumanipulaatiota vastaan.

Ammattilaistenniksessä tapahtuvaa ottelumanipulaatiota valvoo Tennis Integrity Unit (TIU). Järjestö vastaa myös rangaistuksista ottelumanipulaatioon syyllistyneille.

5.4.2. Ottelumanipulaation ehkäiseminen

Ottelumanipulaatiota ehkäistään Suomen Tennisliiton ohjeistuksella.

Ottelumanipulaation ennaltaehkäisevät toimenpiteet:

- Kaikkea Suomen Tennisliiton alaista toimintaa ohjaavat Reilun Pelin periaatteet.
- Kilpailuihin osallistuvien on aina pyrittävä urheilullisesti parhaaseen lopputulokseen.
- Urheilutoimijat eivät saa itse tai edustajansa kautta lyödä vetoa omasta kilpailutapahtumastaan.
- Urheilutoimijaa velvoittaa tiedonantovelvollisuus Tennisliittoon sellaisista yhteydenotoista, joissa rahaa tai muita etuuksia tarjoamalla pyritään vaikuttamaan ottelun lopputulokseen.
- Urheilutoimija ei saa antaa esimerkiksi seuran pelaajaa koskevaa tietoa seuran ulkopuoliselle taholle, jos tieto ei ole yleisesti saatavilla tai sitä ei ole tarkoitus saattaa yleisesti saatavaksi ja jos tiedolla on tai saattaa olla merkitystä laittoman vedonlyöntipelaamisen kannalta.

- Mikäli on syntynyt epäily kilpailutapahtuman manipuloinnista, on epäily saatettava myös itse tapahtumaan osallistuvien urheilutoimijoiden sekä erotuomarien tietoon. Äärimmäisessä tapauksessa harkitaan koko kilpailutapahtuman peruuttamista.
- Epäilyksen alainen kilpailutapahtuma otetaan erityistarkkailuun, jolloin on kiinnitettävä erityishuomiota kaikkeen normaalista kilpailutapahtumasta poikkeavaan käytökseen. Tapahtuman jälkeen haastatellaan keskeiset urheilutoimijat ja erotuomarit sekä harkitaan jatkotoimia, kuten tapauksen saattamista viranomaisten tutkintaan.

5.4.3. Toiminta ongelmatilanteissa

Suomen urheilun eettinen keskus (SUEK ry) on avannut ILMO-palvelun (ilmo.suek.fi), jonka kautta voi ilmoittaa, jos epäilee ottelumanipulaatio-, doping- tai katsomoturvallisuusrikkomusta. Jokaisella on oikeus vinkata epäilyttävästä toiminnasta. Ilmoittaja auttaa suojelemaan urheilijoita ja urheilua sekä turvaamaan tasavertaiset ja turvalliset lähtökohdat kaikille urheilijoille.

LMO-palvelun kautta voi antaa tietoa mahdollisista urheilurikkomuksista nimettömästi tai omalla nimellä. Ilmoituksen sisältö käsitellään luottamuksellisesti ja analysoidaan mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten. Jos ilmoituksen tekijä antaa tietonsa nimettömästi, hän voi rekisteröityä suojattuun viestipalveluun, jonka kautta SUEK voi tarvittaessa pyytää häneltä lisätietoja henkilöllisyyden paljastumatta.

Kurinpitotoimet ongelmatilanteissa:

- Kurinpitotoimiin voidaan ryhtyä, jos kurinpidon kohteena oleva on Suomen Tennisliiton kurinpitovallan alla ja syytetty teko on rangaistava.
- Tennisliiton kurinpitovallan alle kuuluu sellainen urheilutoimija tai taho, joka on sitoutunut Tennisliiton sääntöihin (suoraan tai oman seuransa sääntöjen kautta) tai niiden nojalla annettuihin määräyksiin tai on muulla tavoin sitoutunut noudattamaan niitä (sopimus tai kilpailulisenssin lunastaminen).
- Teko voidaan rangaista, mikäli henkilö yrittää kilpailla/pelaa, kilpailee/pelaa tai ehdottaa kilpailemista/pelaamista ennakolta sovittuun lopputuloksen pyrkien tai muulla tavoin manipuloi kilpailutapahtumia. Sama pätee henkilöön, joka laiminlyö tiedonantovelvollisuuden Tennisliitolle tällaisista teoista tai niiden yrityksistä.
- Manipulaatiotapauksissa on muita kurinpitotapauksia korkeampi näyttökynnys.
- Väliaikaisiin kurinpitotoimenpiteisiin voi riittää ”syytä epäillä” kynnys, kuten esimerkiksi syyttämispäätös käräjäoikeudessa.
- On tarkkaan harkittava, missä vaiheessa väliaikaisiin kurinpitotoimiin voidaan ryhtyä ja jäsenjärjestöjen oma kurinpitomenettely voidaan aloittaa.
- Kurinpitomenettelyssä on huomioitava syylliseksi epäillyn oikeusturva.
- Rangaistusta määrättäessä tulisi huomioida lieventävänä seikkana epäillyn pyrkimys avustaa tapauksen selvittämisessä.

5.5. Päihteet ja doping

Suomen Tennisliitto toimii puhtaan urheilun lähtökohdista. Suomen Tennisliiton hallituksen hyväksymät arvot ovat yhdessä tekeminen, peli-ilo, eettisesti kestävä huippu-urheilu ja lajikulttuuri.

Suomen Tennisliiton toiminnan perustana ovat liikunnan ja urheilun korkeat eettiset arvot ja reilun pelin periaatteet. Suomen Tennisliitto on sitoutunut kulloinkin voimassa olevaan Suomen antidopingsäännöstöön, Maailman antidopingsäännöstöön sekä Kansainvälisen Tennisliiton (ITF) ja Kansainvälisen Olympiakomitean antidopingsääntöihin.

Doping on kielletty. Kansainvälisen Olympiakomitean päätavoite on suojella puhtaita urheilijoita taistelemalla dopingia vastaan. Maailman Antidopingtoimisto (WADA) on kansainvälinen itsenäinen järjestö, joka säätelee ja valvoo dopingin käyttöä maailmanlaajuisesti.

5.5.1. Kielletyt aineet ja menetelmät

WADA julkaisee vuosittain luettelon kielletyistä aineista ja menetelmistä urheilussa. WADA ylläpitää luettelon virallista versiota, joka on julkaistu WADAn internetsivuilla (www.wada-ama.org). Suomen urheilun eettinen keskuksen (SUEK ry) ja Suomen antidopingtoimikunnan (ADT) dopingaineryhmät ja dopingaineet pohjautuvat WADAn kiellettyjen aineiden ja menetelmien luetteloon 2018. SUEK vastaa dopingvalvonnasta Suomessa.

Suomen Tennisliitto, sen jäsenjärjestöt ja jäsenseurat sekä seurojen/joukkueiden jäsenet ovat sitoutuneet kulloinkin voimassa olevaan Suomen Antidopingtoimikunnan doping-säännöstöön sekä Euroopan neuvoston dopingvastaisen yleissopimuksen sekä Suomen allekirjoittamien muiden kansainvälisten sopimusten mukaisiin sääntöihin. Tennisliiton hallitus vahvistaa vuosittain antidopingohjelman.

STL:ltä on pyydettyessä saatavissa tarkemmat tiedot kielletyistä aineista ja dopingiin liittyvistä asioista. Suomen Antidopingtoimikunnalla on oikeus testata pelaajia kaikissa STL:n alaisissa kilpailuissa sekä kilpailujen ulkopuolella.

Urheilija on aina itse vastuussa käyttämistään aineista. Tietämättömyys ei saa olla syy dopingrikkomukseen.

5.5.2. Alkoholi, päihteet ja tupakointi

Osallistuminen päihtyneenä kilpailuihin pelaajana, valmentajana tai toimihenkilönä on kiellettyä. Päihtyneeksi katsotaan, jos henkilön veressä on alkoholia 0,5 promillea tai enemmän.

Etenkin kilpailu- ja edustustehtävissä ollessaan pelaajien, valmentajien ja toimihenkilöiden tulee harkita alkoholin, tupakoinnin ja muiden päihteiden käyttöään tai niiden käytön edistämistä. Seurassa tulee olla säännöt, jossa ohjeistetaan välttämään tupakointia ja alkoholin nauttimista kilpailu- ja edustustehtävissä.

Aikuiset toimivat roolimallina ja näyttävät esimerkkiä lapsille ja nuorille. On ensiarvoisen tärkeää huolehtia, millaisen kuvan itsestään omalla toiminnallaan antaa lapsille ja nuorille sekä muille seuran parissa toimiville. Pelaajan omalla vastuulla on huolehtia, millaisella käyttäytymisellä hän edustaa seuransa edustusjoukkueen asua ja muita seuratunnuksia.

6. Lisätietoja

6.1. Lähteet ja julkaisut

Missio, visio, arvot

ITF's Vision, Ambition and Purpose. International Tennis Federation.

<https://www.itftennis.com/media/278290/278290.pdf>

Strategia ja toimintasuunnitelma. Suomen Tennisliitto.

<http://www.tennis.fi/tennisliitto/strategia-ja-toimintasuunnitelma/>

Vastuullisuus

Hyvän seuran Reilun Pelin opas – Pitääkö tätäkin nyt miettiä? SLU-julkaisusarja 6/08. Suomen Liikunta ja Urheilu ry.

Käsikirja henkilöstölle ja hallitukselle. Olympiakomitean vastuullisuuskompassi. Suomen Olympiakomitea.

<https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2018/03/ok-vastuullisuuskompassi.pdf>

Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteen ja tavoitteet. Valon syyskokous 30.11.2013. Valo.

Vastuullisuus urheiluyhteisöissä. Suomen Olympiakomitea.

<https://www.olympiakomitea.fi/olympiakomitea/vastuullisuus/tietoa-vastuullisuudesta/>

Syrjättömyys ja tasa-arvo

Kaikkien tasavertainen oikeus liikuntaan ja urheiluun. Näköaloja laaja-alaisiin tasa-arvokysymyksiin.

Suomen Liikunta ja Urheilu.

Kop kop – Pääseekö sisään? Yhdenvertaisen järjestötoiminnan opas urheilu- ja nuorisojärjestöille.

Sisäasiainministeriön julkaisut 28/2011. Sisäasiainministeriö.

Miesten ja naisten tasa-arvon edistäminen liikuntapolitiikassa. Hyviä käytäntöjä Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2014:9. Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Tasa-arvolaki. Sosiaali- ja terveysministeriö.

<https://www.tasa-arvo.fi/lainsaadanto>

Tasa-arvo liikunnassa ja urheilussa. Suomen Olympiakomitea.

<https://www.olympiakomitea.fi/olympiakomitea/vastuullisuus/tasa-arvo-2/tasa-arvo>

Tenniskilpailujen palkitsemiskäytäntö. Lausunto TAS 399/2011, annettu 23.1.2012. Tasa-arvovaltuutettu.

<https://www.tasa-arvo.fi/-/tenniskilpailujen-palkitsemiskaytanto-tas-399-2011-annettu-23-1-2012->

Uusi yhdenvertaisuuslaki tuli voimaan. Finlex.

<https://www.finlex.fi/fi/uutiset/297>

Yhdenvertaisuus. Oikeusministeriö.

<http://yhdenvertaisuus.fi>

Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2016. Suomen Uimaliitto.

Yhdenvertaisuussuunnitelma vuodelle 2018. Suomen Tennisliitto ry.

Yhtä jalkaa – Ratsastuksen Reilu Peli. Suomen Ratsastajanliitto ry.

Sosioekonomisen taustan vaikutus vapaa-ajan liikuntaan
Hyvinvointi- ja terveyserot. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
<https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/elintavat/liikunta>

Sosioekonomiset terveyserot – käsitteitä ja taustaa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Työterveyslaitos.
https://thl.fi/documents/890257/897495/Osa1_paivitetty_201009_2.pdf

Tennistä Jokaiselle -hanke mahdollistaa lasten tennisharrastuksen aloittamisen. Suomen Tennisliitto.
<http://www.tennis.fi/uutiset/tennistä-jokaiselle-hanke-mahdollistaa-lasten-tennisharrastuksen-aloittamisen/>

Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä
Guidelines to Prevent Sexual Harassment and Abuse in Sports. Norwegian Olympic and Paralympic Committee and Confederation of Sports.
https://www.idrettsforbundet.no/globalassets/idrett/idrettsforbundet/english/637_10_sexual-harassment_eng_web.pdf

Harassment and Abuse in Sport. The International Olympic Committee.
<https://www.olympic.org/sha>

Lupa välittää – lupa puuttua. Sukupuolinen ja seksuaalinen häirintä urheilussa. Suomen Olympiakomitea.

Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä. Tasa-arvovaltuutettu.
<https://www.tasa-arvo.fi/seksuaalinen-hairinta>

Turvallisuus
Kiusaaminen. Väestöliitto.
<http://www.vaestoliitto.fi/nuoret/mina-ja-muut/kiusaaminen/>

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002).

Liikuntavammojen ennaltaehkäisy. UKK-instituutti.
<https://www.tervekoululainen.fi/ylakoulu/tapaturmat/liikuntavammojen-ennaltaehkaisy>

Opas kamppailulajien ohjaajille. Kamppailija ei kiusaa.

Toimintaohje: lasten turvallisuutta edistävät toimintatavat ja vapaaehtoisten rikostaustan selvittäminen. Suomen Nuorisoyhteistyö, Suomen sosiaali ja terveys ry, Taiteen edistämiskeskus ja Valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio ry. 25.4.2014.

Valtiovallinnon tietoturvallisuuden johtoryhmä. Sosiaalisen median tietoturvaohje 4/2010. Valtiovarainministeriö.
<https://www.vahtiohje.fi/web/guest/johdanto27>

Elintavat
Liikuntalaki 390/2015.

Liikunta mielen hyvinvoinnin tukena. Terve Koululainen. UKK-instituutti.

<https://www.tervekoululainen.fi/ylakoulu/ilmapiiri-ja-pelisaannot/liikunta-mielen-hyvinvoinnin-tukena/>

Kehon huolto ja palautuminen. Terve Urheilija -ohjelma. UKK-instituutti.

<http://www.terveurheilija.fi/kymppiympyra/kehonhuoltojapalautuminen>

Terveyskunnan eri osa-alueet. Suomen Terveysliikuntainstituutti Oy.

<http://www.terveysverkko.fi/tietopankki/terveysliikunta/terveyskunnan-eri-osa-alueet>

Vapaaehtoistoiminta

Näin järjestät vapaaehtoistyötä. Oikeusministeriö.

<https://www.suomi.fi/kansalaiselle/oikeudet-ja-velvollisuudet/perusoikeudet-ja-vaikuttaminen/opas/vapaaehtoistyo/nain-jarjestat-vapaaehtoistyota>

Vapaaehtoisten johtaminen -työkirja. Suomen Palloliitto.

<http://seuraohjelma.fi/seuranhallinto/seuratoimijat/vapaaehtoiset/vapaaehtoistenjohtaminen-tyokirja>

Vapaaehtoistyö. Demokratia.fi. Oikeusministeriö.

<http://www.demokratia.fi/tietotori/vapaaehtoistyo/>

Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus

Fight against doping. The International Olympic Committee.

<https://www.olympic.org/fight-against-doping>

Hyvä hallinto lajiliitossa. SLU-julkaisu. Suomen Liikunta ja Urheilu ry.

ILMOita urheilurikkomuksesta. Suomen urheilun eettinen keskus ry.

<https://ilmo.suek.fi>

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa. Suomen Antidopingtoimikunta ADT. Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry.

<https://www.suek.fi/kielleyt-aineet-ja-menetelmat>

Kilpailumääräykset 15.5.018. Suomen Tennisliitto.

<http://www.tennis.fi/kilpailut/kilpailumaaraykset/>

Prevention of Competition Manipulation. The International Olympic Committee.

<https://www.olympic.org/prevention-competition-manipulation>

Päätä oikein - Seurajohtajan käsikirja.

Rules & Regulations. International Tennis Federation.

<https://www.itftennis.com/procircuit/about-pro-circuit/rules-regulations.aspx>

Suomen Tennisliiton antidopingohjelma. Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry.

<https://www.suek.fi/documents/10162/15920/Suomen+Tennisliiton+antidopingohjelma+2018>

Suositus jäsenjärjestöille vedonlyöntivilppien ehkäisemiseksi. Suomen Liikunta ja Urheilu ry.

The Tennis Integrity Unit (TIU).

<http://www.tennisintegrityunit.com/>